

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hirdetési díj: Háromhastósos petit-sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
hosszú sor hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen
Fő-utca 59. sz.

Az adóvégrehajtás az adóreform szerint.

írta: dr. Flórián Károly.

A pénzügyi közigazgatásnak kétségkívül legnépszerűtlenebb része az adóvégrehajtás. Az állami pénzügyek szempontjából azonban azt kell mondanunk, hogy csak az adóvégrehajtás kellő szabályozása biztosítja a köztartozások pontos befolyását.

A közzadók kezeléséről szóló 1909: XI. t.-cz az adóvégrehajtás tekintetében jelentősebb újításokat alig tartalmaz. A végrehajtásnak, mint eddig is, három fokozata van: 1. a megintés, 2. zálogolás, 3. az árverés.

A megintést az ellen kell alkalmazni, a ki közzadótartozását a megállapított határidőig meg nem fizette. A megintés felhívás arra, hogy ezt a tartozását 8 nap alatt fizesse be. Újítás a törvényben az, hogy ezentúl *írásbeli* megintést csak azok az adózók nyernek, a kik a kir. adóhivatalnál fizetik adójukat. Minden más esetben a megintés dobszó útján, vagy pedig hirdetményileg történik. Ez annyiban kedvezmény az adózókra, hogy ezzel elesik az írásbeli megintésért járó 10, illetőleg 20 fillérszámú intési illeték. Egyúttal azonban nagy munkamegtakarítást jelent a községi jegyzőkre és városi adóhivatalokra.

A megintés eredménytelensége esetén a hátrálékos adófizető ellen a *zálogolást* kell alkalmazni. A zálogolás tárgya: az adózónak összes készpénzjévedelme, követelése, ingó és ingatlan vagyona.

Azokat a vagyontárgyakat, követeléseket és járandóságokat, a melyeket a végrehajtási novella (1908: XLI. t.-cz.) a foglalás alól men-

tesít, az adóvégrehajtási eljárás során sem lehet végrehajtás alá vonni. Ez alól a szabály alól csak *egyetlen* kivétel van. A fizetést és nyugdíjat ugyanis az ezt terhelő jövedelemadó és ennek adópótlékai fejében korlátlanul lehet lefoglalni.

Ha az adófizető a zálogolás napját követő 15 nap alatt a behajtandó hátrálékokat járulékaival együtt le nem fizeti, akkor a lefoglalt ingó javakat nyilvános *árverésen* el kell adni. Az árverést a lefoglalást követő 15 napi határidő lejártá után 30 napi időközön meg nem haladó határnapra kell kitűzni.

A végrehajtás költségeinek fedezésére a végrehajtást szenvedő *adóbehajtási illetéket* fizet, mely a zálogolás esetében minden korona után 2 fillér, árverés esetében pedig ezenfelül még minden korona után 3 fillér. Az eddigi állapottal szemben itt azzal az újítással találkozunk, hogy ezeket az illetékeket ezentúl csakis annak kell fizetnie, a ki ellen a zálogolást, illetőleg árverést *tényleg* alkalmazták. Míg eddig az volt a szabály, hogy az illetéket annak is fizetnie kellett, a ki adótartozását a zálogolás foganatosítása *előtt* ugyan, de a zálogolásnak az illető községben való megkezdése *után* fizette le; valamint annak is, a ki adóját az árverés *előtt*, de oly időben fizette le, midőn az árverés megtartására kiküldött közeg a helyszínén már megjelent. Itt tehát kétségtelenül az adózó állampolgároknak nyújtott könnyítéssel állunk szemben. De nem szabad elfelejtenünk, hogy az *állam ismét a más zsebére volt nagylelkű, mert hiszen az adóbehajtási illeték a legtöbb esetben a községeket illeti.*

Az adóknak végrehajtás útján való behajtására illetékesek: 1. a *községek* (városok) azokra

az adózókra nézve, a kik náluk adóznak; 2. a *kir. adóhivatalok* azokra az adózókra nézve, a kik náluk adóznak, valamint ezenfelül a városok alkalmazottaira, a járási szolgabírákra és a községi előjáróság tagjaira nézve; 3. végül az *ideiglenesen felfogadott állami közegek* olyan esetekben, mikor a közigazgatási bizottság a mulasztó községi közegek helyett ezeknek alkalmazását elrendeli.

Itt a multtal szemben azzal az újítással találkozunk, hogy a járási főszolgabírák a jövőben az adóvégrehajtás terén nem szerepelnek és teendőjüket a *kir. adóhivatalok* veszik át. A kir. adóhivatalokhoz ennek a feladatnak elvégzésére a törvény *állami végrehajtókat* oszt be.

Az adóvégrehajtásnak az *ingatlanokra* vagy azok haszonélvezetére leendő vezetését a törvényhatósági közigazgatási bizottság rendeli el. A további eljárás során itt a pénzügyigazgatóságnak és törvényhatósági tisztii főügyésznek van szerepe.

Ifjúságunk.

Szándékosan választottam ezt a címet, hogy rátereljem a figyelmet a FELVIDÉKI HIRLAP idei 2-ik számában ezen a címen megjelent közleményre. Mint-hogy Eperjesen tartózkodásom óta a sporthoz állandóan közöm van, majdnem kényszerítve is érzem magam, hogy a cikkben foglaltakra válaszoljak. Engedjen meg a tisztelt cikkíró úr, ha vele nem értek egyet, sőt a legmélyebben sajnálom, hogy akadhatnak a mai Magyarországon emberek, a kik oly hangon szólnak a sportról, mint ő. Minthogy nincs jogomban rossz szándékot feltételezni, azt hiszem, ő is abból a fajtából való, mint az a kotlós tyúk, a melyik ijedten tipeg a vizen vígan úszkáló kis kacsa körül.

TÁRCZA.

Szeretem falumat.

Szeretem a falut,
A hol nevelkedtem,
A hol kristálypatak
Mesélgetett nekem
Lelkét századoknak
Titkos-bűvös nyelvén,
Csobogó meséit
Sohsem felejttem én.

Szeretem falumnak
Sötét fenyveseit,
Mert ők visszhangozták
Lelkem sejtéseit.
Fenyőik zúgásán
Hányszor merengtem én,
— Ez égi muzsikát
Hogyan felejtethném?

Szeretem falumnak
Tornyos kis templomát,
Mintha még hallanám
A pap csengő hangját,
Minthogyha még látnám
Az oltár lépcsőjén:
— Atyám volt e jó pap,
Hogy felejtsem őt én?

Szeretem falumnak
Minden rögét, hantját,
Mert hiszen e hantok
Anyámat takarják.
Hogy mi volt ő nekem
Nincs, ki megértene,
— Csak én tudom, hogy őt
Sohsem felejttem én.

Petrássevich Pál.

Két könyncsepp.

Rideg januáriusi est ereszkedett Páris utcáira. A zord északkeleti szél üvöltve sivit keresztül a máskor emberáradattól nyüzsgő, most csaknem teljesen néptelen boulevardokon, szemébe csapkodva az apró, fagyos szemekben hulló havat a járókelőknek, a kik nem törődve egymással, sietve végzik ügyes-bajos dol-

gaikat, hogy minél előbb menekülhessenek a fagyos hideg elől a boldog családi tűzhely melengelő szárnyai alá.

Páris elhagyatott negyedében, a Reuillyben, az avenue Daumesnil ama tájékán, a hol a St. Vincennes felé igyekvő gőzösök dübörgő zakatolással, szédítő gyorsasággal rohanva szelik át a széles úttestet, a hidegtől megdermedten egy gyermek álldogál, egy-egy könyörgő pillantást vetve a mellette elhaladókra, alamizsnáért eseng. Egész lényéről a legnagyobb nyomor és sörvasztó nélkülözés szomorú jelei rinak le. Öltözete egy rongyokban fityegő bő kabát, korához és természetéhez nem illő, túl hosszú nadrág, lábain két egyenlőtlen cipő. Látszik, hogy öltözékét nem reá szabták, hanem csak a könyörtelen emberi szívek adományaiként jutott hozzájuk. Arcza a korai gondtól idő előtt megöregeedett, szemei az éhségtől beestettek; alakja szálnalmasan görnyedt.

... Mindenható Istenkém — s hajtozik —, ki az árvák atyja, az özvegyek gyámoltója vagy, hozzád fohászok, ne hagyj engem itt elpusztulni, engedd, hogy megvihessem otthon türelmetlenül várakozó beteg édesanyámnak a kívánt orvosságot! Önts könyörtelenséget az emberi szívekbe, a melyek ma oly érzéketleneknek látszanak ...!

Így esdeklik a gyermek s fénytelen szemeiből néhány panaszló könyncsepp perog fonnyadt arczára, melyet kabátja csücskével igyekszik letörölni. Azonban az emberek — nem annyira a könyörtelenségtől, mint inkább a dermesztő hideg miatt — mitsem törődnek a kis nyomorgóval s csak gyéren hull sovány kezébe az apró pénzdarab. Most előszedi nyakába akasztott kis vászonzacskóját s tenyerébe szórva annak egész

tartalmát, csontos ujjával megszámlálja az összegyűjtött öt-centimeseket, majd újból keserves sóhajt bocsájt ki sovány kebléből. Kétségbeesetten gondol arra, hogy az orvosságra való pénz nem gyűlik már össze és reggelig talán a kegyetlen halál anyjától is megfosztja s ő teljesen árván, elhagyottan fog állani a nagy világban... ő, a félárva, a ki zsenge testével még csak dolgozni sem képes... S a gyermek csak töpreng, az utcák gyűrűnek, a hó pedig mindsfűrbben hull alá a földre, a mely oly kevés boldogságnak, de annyi sok keservnek s bánatnak a tanyája.

Már csak néhány duhajkodó korhelyalaknak süketítő kurjongatása hallik s a gyermek is elindul az utcaszeletről, a hol nem sikerült neki azt a csekély, szükség-séges ö-szeget összekoldulnia ...

Istenem, hisz oly sok az elhagyatott és oly kevés a könyörtelen szív!

... Minden csöndes már s a kis szerencsétlen a hidegtől és bánattól egyaránt üzelve, czéltalanul bolyong a sötét utcákon. Most egy kivilágított helyiséghez ér. Szemeibe ötlenek az ajtó felett lévő aranyozott betűk: «Gyógyszertár», s mintha biztatólag intene feléje az ajtóra függesztett Aesculap szelid alakja, melyet a szél időnként mozgatni látszik. A gyermek önkénytelenül lekapja fejről a kis rongyos sapkát — a mely amúgy sem védi a fagyasztó hideg ellen — és buzgó imádságba kezd. Majd sóváran néz be az orvosságos üvegek halmaza felé, melyekből talán egy csepp visszaadná szenvedő édesanyjának az egészségét s enyhítené az ő szenvedését is. De mit tegyen? A pénz nincs meg. Zaklatott agyában hirtelen gondolat villan keresztül... Lehetséges lenne talán megcsalni a gyógyszerészt s az

De nézzük a kérdésnek politikai és társadalmi fontosságát.

A FELVIDÉKI HIRLAP említett cikke a Magyar Labdarúgó Szövetségnek külföldön szerepelt válogatott csapatáról szól és gúnyosan értékeli a magyar fiúknak Párisban és Milanóban elért sikereit: «Ezek hoznak a magyarra hírt, dicsőséget. Ezek teszik ismertté a külföld előtt nevünket.» Igenis, ismertté teszik nevünket, és ne vegye senki kopott frázisnak, hogy nagyobb sikerrel, mint sokszor hivatalos képviselőtünk teszi. *As egyes sportszövetségek ugyanis csak önálló, független nemzetek szövetségeinek csapatait fogadják úgynevezett «reprezentatív» csapatnak.* Ezért például, bár igen magas fokon áll a cseh atletika s főleg a labdarúgó-játék (football) sportja, külföldön mint «cseh» csapat nem szerepelhet — s osztrák lenni nem akarván — otthonülésre kárhoztatja őket büszke nemzeti önértékük.

Ezért nem szabad «kellemetlen, elnyűtt frázisnak» nevezni, ha a magyarság külföldi sikereinek örülünk, hiszen még mindig oly keveset tudnak rólunk, hogy nem megvetendő egy-egy újabb siker, akármilyen téren éri is el azt. «A büszkeségre és öröme pedig nincs nagy okunk. Magyarország ifjúságának intenzív és éremfűzéses sporttele csak akkor lehetne büszkeségünkre, ha a «mens sana» és következőképpen az intelligencia szempontjából nem lennének aggasztó szimpptomáink...» mondja tovább a cikk és áttér Eperjes sportjára, melynek ifjúsága «önművelés helyett... kilenczven százalékban ott treníroz a gyakorlótéren.» «Azért nem tudunk örülni sportdiadalainknak. Kevésbé bravuros sportvirtust, de ezzel kontrasztban: kevesebb enerváltságot és több elmélyedést.»

Megengedem, hogy a cikk írójának középiskolai tanulmányai alatt igen sok alkalma volt a sportnak káros hatásaival megismerkedni — vagy talán áldásaival meg nem ismerkedni — s midőn tanulmányainak befejezése után Eperjesre jött, itt szokatlan világ tárult a szeméi elé, hanem azért két dolgot tagadok: az egyik, hogy a sport és kultúra nem férnek össze, a másik, hogy ifjúságunk kilenczven százaléka sportol.

S itt a cikk engem két oldalról is érint, mint tanárt és mint sporttal foglalkozó embert. Lehet, hogy ifjúságunk a középiskolában csak «lateiner-műveltséget szed föl», de csak nem akarja ezért a sportot felelőssé tenni? Talán csak nem gondolja, hogy sportférfiak teremtették meg a középiskolai tanítás módszerét és utasításait? Hogy ifjúságunk «művészetekről, szinpadról és a különböző szociális áramlatokról» nem beszél, igazán sajnos; de akkor mi maradna a felsőbb oktatásnak, főiskolai ifjúsági egyesületeknek, ha a középiskolából kész, minden iránt érdeklődő embereket bocsátának világgá? Baj, hogy az irodalommal sem törődnek, de ez a jelenség országos és ezt csak nem fogja senki Eperjes sportviszonyai hatásának bűnül felróni! Sportviszonyaink a vidéken országszerte még nagyon gyöngye lábán állanak. Alig lehet tizenöt magyar városban sportteletről beszélni. Mi okozza hát, hogy ifjaink még a sportnál is jobban szeretik a kártyát,

orvossággal megszökni?... Oh! Nem! Még ő ilyesmit nem próbált. Hát mit tegyen?... Vagy édesanyját, egyetlen támaszát hagyja elveszni? E kettő között kell választania, de gyorsan... Beesett arcán a belső küzdelem iszonyú jelei látszanak.

Az óra féltízét ütött s a praktikáns, kulcsos kezében, megjelenik az ajtóban. Még néhány másodperc és a gyógyszerzár zárva van. E pillanatban a gyakoronok észreveszi az ajtóban ácsorgót, kezében az orvosi rendelvénnyel.

— Mit ögyelegsz? — rivall rá goromba hangon. — Nem tudsz sietni? Tőled a beteg meg is halhatna! Gyere be hamar, mert a te butaságodért nem lesz nyitva reggelig a patika!...

S a kis gyermek nem habozott többé. Fülében csengett a patikus szava: «Tőled a beteg meg is halhatna!» Imbolygó léptekkel betámolygott a gyógyillatos helyiségbe. Nem szólt egy szót sem, csak odanyújtotta a rendelvényt s kétség és izgalom között várta az enyhétadó orvosságot. Jaj, mi lesz most?... Tudta, hogy bűnt követ el. De hát mit tesznek véle? Megverik?... Becsukják?... Mit törődik ő most ezzel!... Csak anyján segíthessen! Csak szeretett édesanyjának legyen a kívánt orvosság, a többivel ő már nem törődik. S a várva-várt gyógyszer elkészült. Már a kezébe adják... Most fizetni kell... A hiányos összeget a mérőasztalra dobva, halálós félelemtől kergette, mint a ki nagy bűnt követ el, rohan ki a sötét éjszakába... egyenesen a rendőr karjai közé, a kit a gyógyszerész vad lármája tett figyelmessé...

***

... Az inspekciós rendőrtiszt komor kinézésű szobájában festett képű, nem éppen fiatalnak látszó leány

kávéházat, korcsmát? Csak nem a sport? Hanem arról biztosíthatom a tisztelt cikkíró urat, hogy tanítványaimat, mint magyar tanár, az irodalom tiszteletére intem és nem tűröm meg, hogy «tollal ne tudják használni zengzetes nyelvünket». Mert bizony én könyörtelen vagyok olyan tanítványommal szemben, a kinek írásában «treníroz, bravuros sportvirtus, kontraszt, enerváltság» stb. kifejezéseket látom. Igaz, hogy itt a környezet más szóvirágokat erőszakol a tollra, de azok ellen küzdeni éppúgy mindig kötelességemnek tartottam.

Sajnos látom, hogy rövid idő óta már a második támadás éri Eperjes sportját a «szellem» érdekében. Egy ifjúsági gyűlésen hangzottak el azok a szavak, hogy a műveltség és a testgyakorlás távol állanak egymástól. S itt már igazán a kopott példákat kell felhoznom. Talán csak tett valamit a műveltségért a régi görögök s tesz a mai Anglia és Németország is, a hol az emberek százazrei foglalkoznak naponta testgyakorlással! Az új orvosi tudomány, a mely a lélek és a test állapotának vizsgálatán épült fel, nem azt hirdeti-e: ember, szerezz ellenállóképeséget testednek, hogy legyen szellemednek biztos tanyája. Ha vannak a sportnak «éremfűzés» kinövésai, még mindig jobban megbocsáthatók, mint a hanyagságból gyengének maradt kar, beesett mell és a rugalmatlan lábikra. Amerikára is történt hivatkozás azon a gyűlésen, mint a hol az embert a sport durvává, a műveltség iránt érzéketlenné teszi. Mikor ezt említik, nem veszik észre, hogy éppen Amerika a legerősebb munka hazája. S mióta volt ellensége a munka a művelődésnek? Persze éppúgy, mint a sportban, abban is van kinövés, a hajsztolt vagyonszerzés, a mely akár ezek élete árán tör a maga célja felé. A téves felfogás és irányzat ellen küzdeni kell, de maga a munka nemesít, s midőn a társas átalakulás forrongó kohója kiönti majd a salakot, ott fogják látni a következők nemzedékek a tiszta érczet, a mely a keresztény polgárosodást anyagi hatalmával az eddiginél sokkal magasabb fokra emeli. Más itthon a baj, az, a mit a szabad Amerika nagy fia, Roosevelt Tivadar nyíltan a szemünkbe mondott: «Budapesten sok a kávéház és kevés a templom». Lám, észreveszi a műveletlen amerikai a mi hiányainkat, pedig sem a magyar sport nem áll oly magas fokon, mint az amerikai, sem Rooseveltre nem lehet ráfogni, hogy nem sportférfi.

Üres rémlátás, hogy Eperjes ifjúságának kilenczven százaléka jár a játéktérre. Bár úgy volna! *Bár inkább a labdarúgó izmokat gyakorolnák, mint a korzó-izmokat!* Bizony jó volna, ha ifjúságunknak csak a fele kijárna, ha másért nem, csak leheveredni a zöld fűbe és friss levegőt szívni. De, úgy látszik, sokkal nagyobb hatást gyakorol rájuk valami más, mert az tény, hogy *én is állandóan keresem, hol az ifjúság nagy tömege?*

Azt hiszem, erre talán megállhatnak feleletül a következők. *A magyarságban még mindig nincs elég társas hajlandóság,* még mindig nem tudja megérteni a sportban rejlő társas-erőt. Ma már egész Németország átlátja, hogy *Vater Jahr* (a Turnvater) vetette el a német egység magvait. A tornaegyesületek voltak a

várja a hozzá intézendő kérdéseket. Kenyeret lopott az útszéli kofától, miután a negyedik napot már nem bírta evés nélkül elviselni, ezért került a szigorú Justice kezébe. A nyájas képű, boulangier-szakállú ügyeletes rendőrtisztviselő gondolataiba mélyen elmerülve járkál fel s alá a szőnyeggel borított szobában, meg-megáll s egy-egy szánakozó pillantást vet a lehorgasztott fővel előtte álló hajadonra. — Hm-hm. Hát éhes volt?... Hát dolgozni nem mehetett?... Nem kapott munkát...

— Igen, uram! Mi, a társadalomból kidobottak, ha akarunk, sem kapunk munkát. Végigkilincseltem hónapokon keresztül az összes cselédelhelyező-intézeteket, mindenütt visszautasítottak; bekopogtam magánházakba munkáért könyörögve s mindenünnen kikergetnek. Félnék tőlem...

— Persze, persze! Félnék tőle... tőlük... S nincsenek hozzátartozói?

— Oh! Uram! Nincs senkim... Ezelőtt nyolcz évvel, mikor még szebb és fiatalabb voltam, volt egy édesanyám s egy kétesztendő kis testvérőcsém. Ott laktunk a Boulevard St. Germainen, a Szt.-Tamás temploma közelében, a hol atyám templomszolgá volt s halála után anyámnak — kegyadomány gyanánt — továbbra is meghagyták szerény lakásunkat. Míg szegény anyám kenyér után nézett — egész nap el volt foglalva egy meglehetősen nagy szálloda szobáinak tisztántartásával — addig a kis Eugént én dajkáltam odahaza, míg csábítottam — kitől szeretett anyám mindig gondosan intett — meg nem szöktetett a csöndes otthonból, csak azért, hogy azután kitaláson a nagy világba... Mert anyámat nem leltem fel többé. — Szenvedélylyel beszélt a leány s a rendőrtiszt türelmesen hallgatta volna tovább is szapora és érdekes elbeszélését, ha a

szent-szövetség idején nemzeti törekvések melegágyai. A német tornaszövetségnek (városokban élő) 930,000 tagja csak úgy ontja a nemzeti véderő számára alkalmas ifjúságot Működő tagjai műveletlen munkások, tanítók, tanárok, kereskedők, orvosok, bírák. A német tornaszövetség azonban nem öleli föl az atlétákat, a szá.akra menő egyéb sportegyesületeket. Ott is csupa tanulatlan elem van. Anglia gyarmatainak megszerzését ügyes politikájának köszönheti, de megtartásukat gyarmati katonaságának, a mely hazájától távol egyetlen szenvedélynek hódol, és ez a sport. Legalább ezt állítja dr. Gáspár Ferencz.

Tudomásom szerint 1892-ben nem volt még Eperjesen sport, de azóta nem férhetők hozzá a monarchia sorozási statisztikai adatai, mert *1867. óta 75%-ról 22%-ra szállott alá a hadi élet elviselésére alkalmas egyének száma.* Meddig tűrjük még ezt?

Vallja be uram, kissé tévedett s ha én egy kissé hosszadalmas voltam, a meggyőződés heve ragadtott el, mert *«a tudósok könyörvöjta, életönötte, tisztavizű kútjai-hoz sem lehet elérni fejletlen lábikrákkal, vagy legalább — nem mindig.* Pethé Ferencz.

Sárosvármegye új tanfelügyelője.

SZABÓ ELEMÉR.

A mily nehezen nyugodtunk bele a megváltozhatatlan ténybe, hogy meg kell válnunk dr. Tergina Gyula kir. tanfelügyelőtől, ki kedves és jovialis modorával szeretettünket és ragaszkodásunkat bírta; épp oly örömmel és meglepéssel vettük a hírt, hogy Tergina örökét átveszi Szabó Elemér, Fogarászvármegye eddigi kir. tanfelügyelője.

Manapság alig van gondolkodó ember, a ki a népoktatásügyet nem elsőrendű nemzeti ügynek tekintené. Épp ezért a megye közönségét is bizonyára közelről érdekli az új tanfelügyelő személye. Habár az új kir. tanfelügyelő neve eddig sem volt ismeretlen előttünk, mégis a kinevezés hírére azonnal érdeklődtünk eddigi működése felől s városunkban való megjelenése óta szerzett személyes impressziók és nyilatkozatok alapján tisztában vagyunk Szabó Elemér kir. tanfelügyelő programjával.

Nem fogok tömjénezni, sem magasztalni, sem dicsérni, csak tényeket konstatalok. Tények a legékebb szónokok.

Mint egyszerű néptanító kezdte pályáját. Résztve mindenféle néven nevezhető nyári kurzusokon, alaposan ismeri tehát a kicsinyek és nagyok oktatásügyének ágát-bogát. Ő maga átélte a tanítói hivatást. Tudja, mit követelhet a tanítótól, mit nem. Mint gyakorlati szakember, bizonyára meg nem téveszthető, helyes és igazságos ítéletet fog magának alkotni tanítóinak működéséről. Sokoldalú társadalmi tevékenysége mellett önszorgalmából magánúton megszerezte a magasabb képesítéseket is. Írt számos jeles tankönyvet. Nemcsak számos tanügyi lapnak állandó munkatársa, de

felcsendülő villamos-csengő szava újabb deliquens érkezését nem jelentené. A tisztviselő arca hirtelen elkomorodott, miközben idegesen szólalt meg: — Csak gyorsan, gyorsan, édes leányom, befejezni... Élelmiszerek lopása kihágást képez és...

Ekkor hirtelen kinyílt a hivatalos szoba ajtaja s a polisz egy kisgyereket hozott karjánál fogva, míg másik kezével egy kékszínű kis orvosságos-üveget húzott elő a zsebéből s azt letéve az asztalra, néhány szót sűgött jelentés gyanánt felebbvalójának. — Hát ez az egész vétke? — kérdé álmélkodással. — Nagyon beteg az anyád, fiacskám? — szólította meg az ijedten szepegő gyermeket. — Mondd, hogy hívnak?

— Eugén Richard — volt az alig hallható válasz...

De a szánakozó rendőrtiszt meghallotta. Meghallotta s megértette... A leány s e gyermek neve egy. Ezek testvérek... Még a bűnözésben is azok: egyenlő nagy a bűnük. Arca a meghatottságtól átszellemült. Redői eloszlanak. Ilyen találkozás az ő szobájában... Gondolkozik... Nem, nem áruolom el, nem bírnám végignézni ezt a jelenetet, az egymásraismerést... A leányhoz szól: — Az előbb azt mondtad, hogy szeretnél tisztességes munkát, rendes foglalkozást. Nos, én most adok. E kisgyermek anyja beteg, vezesd őt haza anyjához s ápolj a beteget, míg jobban nem lesz. Itt van fáradságodért egy kis előleg — s egy Louist adott át a hálálkodó leánynak, kit a rendőr a gyermekkel együtt kivezetett a kinyílt kapun át a sötét, csöndes utcára...

... Kint egyre erősebben havazott, mintha csak fehér lepellel akarta volna az éj befödni az egymás mellett haladó két testvér fölött az imént átviharzott szenvedéseket. Bent meg két komor férfiszemből egy-egy könnyecsepp hullott alá a poros rendőraktákra. *Haász Béla M.*

Bál az északi sarkon: február 18-án!

napilapok is szívesen közlik cikkeiket. Legutóbb a BUDAPESTI HIRLAPBAN olvastuk két kitűnő cikkét.

E szívós önművelődés, a kitartó társadalmi tevékenység sok jutalmat és kitüntetést gyümölcsözött Szabó Elemérnek; de mint az eredményből látjuk, az intéző hatóságok figyelmét is feléje irányította s fokról-fokra mindinkább felfelé haladva, elérte egy néptanítónak szinte elérhetetlennek látszó álmát: kir. tanfelügyelő lett belőle. Kineveztek pedig hazánk egyik legexponáltabb helyére: Fogaraszvármegyébe. Egy kis logikával rájövünk, hogy mindenesetre azért őt, és azért ide, mert a legveszélyesebb helyekre a legkitűnőbb hadvezéreket szokták kirendelni.

Nyolcz évig vezette Szabó Elemér kir. tanfelügyelő Fogaraszvármegye tanügyét. Itteni működésének méltóságosképpen elég volna talán a hozzánk beérkezett fogarasi lapokban búcsúképpen közölt himnuszokból egyet mást átvennünk. De nem tesszük. A dicséreteket még plagizálni sem akarjuk. Igértük, hogy nem dicsérünk. Működésének jellemzésül csak ezt jegyezzük fel: Mikor az ottani oláhság megtudta a hírt, hogy tanfelügyelőjüket a miniszter áthelyezte, az oláh újságok ujjongó örömmel jelentették, hogy «Szabó Elemér magyar sovinszta tanfelügyelőnek áthelyezése a román-ság legértékesebb karácsonyi ajándéka». A megyei közigazgatás minden ágazatában, mint albizottsági tag vette ki munkás részét, elnöke volt az áll. tisztviselők ottani körének és a vármegyei tisztviselők önszegélyző-körének. Az állami tisztviselők kongresszusán is vezető-szerepet vitt.

Szabó Elemér családjára való tekintettel kérte áthelyeztetését és a miniszter méltányos kérését teljesítette is. Itt mindenesetre könnyebb feladata lesz az új kir. tanfelügyelőnek, de csak aránylag. Nemzetiségi küzdelmekről mifelénk — hála Istennek — szó sincs. De azért igen sok a tennivaló a mi megyénkben. Még mindig számos község van, melyben nincs iskola. Ennél még több az olyan község, a melyben van ugyan iskola, de a mely a törvény követelményeinek meg nem felel s így kulturhivatását meg nem töltheti. Mi úgy sejtjük, hogy új tanfelügyelőnk az élet küzdelmében és fogarasi tanfelügyelősége alatt megacélozott erélyével és kitartó munkájával energikusan fog hozzájárulni a bajok orvoslásához. E nemes vállalkozása annyival is inkább fog neki sikerülni, mert ezt az erélyt konzervatív modorban, körültekintéssel és tapintattal fogja kifejteni és akciójában támogatni fogja őt a sovinszta megyei tanfőttség és vármegyei hazafias közönsége.

Megkérdetve követendő irányelvei felől, kir. tanfelügyelőnk a következőket volt szíves kijelenteni: Első irányelvem: a magyar hazafias szellem és a magyar nyelv teljes érvényesülése az összes népoktatási intézetekben s ezzel kapcsolatban a vallásos nevelés gondozása; másik elvem: a tanfőttség tömörítése egy tábortáborba s a legszorosabb viszony létrehozása a tanfelügyelőség és a tanfőttség között.

Vármegyei tanfőttségét büszkeséggel tölti el az a tudat, hogy Szabó Elemérben oly férfit állított a miniszter megyei népoktatásunk élére, ki az ő sorából került ki. A tanfőt állásnak ez az eklatáns megbecsülése növelni fogja öntudatát és munkakedvét. Tanfelügyelőjében nemcsak a vezért fogja látni, kinnek utasításait a legnagyobb pontossággal kell végrehajtania; hanem a tökéletes tanítónak megtestesült mintaképét, kinnek példáját követve, hasznos munkát végez a köz és a maga javára és kivívhatja a tanfőt állás közmegbecsülését. A megyei tanfőttség fokozott igyekezettel azon lesz, hogy a «véreből vér» kir. tanfelügyelője intenczióinak teljes mértékben megfeleljen.

De kir. tanfelügyelőnk meg lehet róla győződve, hogy az összes illetékes tényezők s a megyei sajtó is fentjelzett magasított irányelvének szemmel tartásával kifejtendő hazafias, szociális és kulturális működésében támogatni fogják.

Igaz magyar szívvel, szeretettel üdvözlöljük Szabó Elemér kir. tanfelügyelőt megyénk területén. Adja a magyarok Istene, hogy munkásságát a legteljesebb siker koronázza!

Székely Adolf.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Sorozatos előadások. Az Eperjesi Széchenyi-kör január 19-ikén d. u. 5 órakor a Kör kistermében kezdte meg a művelt, főleg fiatal hölgyközönség részére hat-előadásos estét «Petőfi világnézetéről». Az I—III. előadást Vöröss Sándor koll. főgimn. tanár tartja. — A jan. 19-ikén, «Irodalmi irányok» címen tartott előadás vázlatra a következő: A világnézetek keletkezése és vándorlása. Az átvett irodalom átalakítja nemzeti egyénisége szerint. Az ókori klasszicizmus és sajátosságai. Megnyilvánulása az irodalmi alkotásokban. Román államok kialakulása. A középkori romantizmus és jellemvonásai: a vallásosság és lovaság. A vallásosság termékei: a legendák. A lovaság és a francia lírában és epikában, az olasz lírában és epikában; a spanyol, angol és német romantika termékei. A magyar lovagok. A középkori romantizmus összefoglalása. A romantizmus mellett a szimbolizmus. Az olasz klasszicizmus: Petrarca és a humanisták. Az angol romantizmus: Shakespeare. A francia klasszicizmus: Corneille, Racine, Molière. A francia klasszicizmus a német és magyar irodalomban. Támadás a francia klasszicizmus ellen: Lessing, Herder, Goethe és Schiller. A francia romantizmus: Hugo Viktor. Romantizmus az angol, német és magyar irodalomban. A romantika hanyatlása és a realizmus feltámadása. A magyar irodalomban a népköltészet tanulmányozása hozza be a realizmust; új motívumok. A magyar ember reális vonásai. A realizmus diadala.

Vasárnap, jan. 22-ikén d. u. 5 órakor nyílik meg a Vigadó nagytermében a népkadémia újabb előadás-sorozata, melyen Gömör János koll. főgimn. igazgató «Utazás Észak-Amerikába» címen tart vetített-képes előadást.

Szabad-Lyceum. A Kör irodalmi-szakválasztmányja a művelt közönség számára irodalmi esztétikai tárgyú előadás-sorozatot rendez. Az első előadást Vöröss Sándor tartotta az «Irodalmi irányok»-ról. Előadásában azt fejtegette a szerző, hogy milyen kölcsönhatásokban állanak egymással az egyes népek irodalmi; tüzetesen jellemezte az ókori, újkori klasszicizmust, a középkori és legújabb romantizmust és realizmust, mindenütt kidomborítván a magyar irodalmi vonatkozásokat. A világos, tartalmas, választékos nyelven, kellemes hangon előadott előadást a jelenlévők lelkesen megtapsolták. Legközelebb jan. 26-ikán folytatja előadását, a mikor Petőfi realizmusáról fog szólni.

Házicest. A Kör zeneszakválasztmányja által jan. 25-ikén d. u. 6 órakor tartandó házicest műsora a következő:

1. MOZART: «Jupiter-symphonia». Előadja a cs. és kir. 5. sz. gy.-ezred zenekara Hoffmann Ferencz karmester vezetése mellett.
2. a) SCHUMANN: «Ábrándozás»;
b) POPPER: «Concert-polonaise» (d-moll). Előadja Zupancic Vilmos gondokaművész, a Kör vendége, zongorán kíséri Káldi Soma.
3. a) VERDI: «Wespri siciliania»;
b) TARNAY: «Ősz utója». Előadja Kepes Ferenczné úrnő, a Kör vendége, zongorán kíséri Becht József.
4. **Költevények.** Szavalja Spiegel Ervin úrhölgy, a Kör vendége.
5. a) OTTILIO ORIOSTI, Rondeaux;
b) POPPER: Magyar rhapsodia. Előadja Zupancic Vilmos gondokaművész, a Kör vendége, zongorán kíséri Káldi Soma.
6. ROSSINI: «Semiramide». Előadja Kepes Ferenczné úrnő, a Kör vendége, zongorán kíséri Becht József.
7. «Balfé». Nyitány a «Czigányok» című operából. Előadja a cs. és kir. 5. sz. gy.-ezred zenekara Hoffmann Ferencz karmester vezetése mellett.

Zenecest. A zene- és képzőművészeti szakválasztmány Becht József rendezésében jan. 18-ikán tartotta a legutóbbi házicestjét. Weber: «A bűvös

vadász» című operájának nyitányát és Offenbach: «Hoffmann meséje» cz. operettejének egyes részleteit a házicest zenekara, Hoffmann Ferencz karmester vezetésével adta elő. Mint mindenkor, úgy most is a precíz összjáték és gondos tanulmányozása a darabnak jellemezte a játékot. Hoffmann, mind rendesen, most is kiváló volt. Berzeviczy Mária Thomas «Mignon» cz. operájának románját és Tarnay Alajosnak egy dalát, ráadásul pedig a «Carmen»-ből a «Habánera»-t és egy Loewe-dalt énekelt. A rendkívül szép megjelenésű művész már az első dal eléneklésével is nagy hatást keltett. Egész szereplését a szerző intenczióinak helyes interpretálása, nagyénektudás, gyönyörűen csengő, nagyterjedelmű hang jellemezte. A mint értesültünk, a művész a legközelebb a budapesti Operához lesz szerződötve. Havel Edit művészi zongorajátékkal ért el nagy hatást. Grieg, Liszt, de különösen Chopin darabjainak előadása alkalmat adott a művésznőnek, hogy nagystílusú művészetéről és annak tökéletességéről meggyőzőn bennünket. Fejlett technikájú játékos, a ki az előadott darabok minden szépségét érvényre tudja juttatni. A közönség a szereplőkkel szemben zajos tapsokkal mutatta ki meglepedését. Becht József a legkényesebb igényű közönséget is kielégítette ezen est rendezésével, hiszen mindenből a legjobbat nyújtotta. Mint zongora-kísérő diszkrét, tökéletes volt, mint rendesen. A közönség hálaáért tekintélyes része őt illeti meg.

Fekly.

A kisszebeni Széchenyi-kör jan. 14-ikén igen sikerült műkedvelői színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Színe került Kisfaludy Károlynak «A kék» című 3-felvonásos klasszikus vígjátéka, korhű jelmezekben és berendezéssel. Az összes szereplőkről csak a legnagyobb és legmelegebb elismerés hangján szólhatunk. A nő-szereplők közt Egyedi Magdus kisasszony (Máli) — bár az utolsó pillanatban ugrott be a beteg Szepessy Idus kisasszony helyébe — meglepően nagy készséggel és teljes átérzéssel uralkodott az egész darabon; Vaszky Aranka kisasszony (Lidi) teljesen otthon érzi magát a színpadon s mostani szereplésével nyert babérkoszorút méltán sorakozik az előbbiekkéll; az öreg Margit néni szerepében pedig Rosenberg Irma kisasszony oly tökéletes alakítást nyújtott, mely magával ragadta az egész nagy közönséget; bájosná változtatta át szerepét — a szó szoros értelmében — s emellett eredeti sajátosságait is mindvégig tiszta fényben ragyogtatta. De a férfi-szereplők is igen derekasan állottak meg helyüket. Schön Jenő úr (Hösváry) rövid szerepében is hatással dolgozott; dr. Sperling Károly úr pedig (Baltaffy) a 19. század eleji tősgyökeres magyar katonamester mutatta be mindvégig igen sikerült alakítással, míg Altmann Elek úr (Károly) a szerelmes, de szerelmében bátortalan ifjúnak híj képességét adta s a sűrűn felhangzó tetszémnyilatkozás közül sok méltán őt illette meg. Takács Andor úr, báró Széllázy személyesítője, egyik kimagasló alakja volt a szereplőknek, mert mozdulataiban, beszédében és arczjátékában oly tökéletes képét adta a külföldieskedő, de üres zsebű bárónak, hogy illuziókat szinte valósággá változtatta; a másik «kérő», Hartmann Miksa úr (Perföldy) pedig helyesen felfogott hanghordozásával és szerepének tökéletes feldolgozásával aratott sikert. Végül szívesen emlékezünk meg Dévai Emil (Ferencz) és Ertel Dániel (Tamás) urakról kik harmonikus játékkal nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az egész előadás az igen szép számban megjelent közönség osztatlan érdeklődését és meglepedését méltán kiérdemelje. — Az előadást a város háza összes termeiben tánc követte, mely a legjobb hangulatban és kedvben a késő reggeli órákig tartott. Az erkölcsi haszonhoz méltán sorakozik az anyagi is, a mennyiben összes bevételünk 334 kor. 20 fill. volt, melylyel — a kiadásokat levonva — Széchenyi-körünk pénztárát gyarapítottuk. Felülfizetni szívesek voltak: Ruttkay Aladár kir. táblabíró, Feld Vilmos, Holczinger Imre, Gyulányi Lajos 2—2 kor.-t, Freimann N., N. N., N. N. 1—1 koronát.

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelenben.

Virító Cyklamén, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondalal lesz elkészítve s csomagolva.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Sürgőnyezim: Uhl, Kassa. Telefon (Interurban) 202.

Bál az északi sarkon: február 18-án!

véseik melegágyai. (Kb. 6) 930,000 erő számára alkalmas munkások, k, bírák. A német től az atlétákat, a reket Ott is csupa annak megszerzését megtartásukat gyartól távol egyetlen legalább ezt állítja

m volt még Eper-hozzá a monarchia 867. óta 75%-ról uselésére alkalmas ez? ha én egy kissé és heve ragadott tontotte, tisztavízű lábíkrakkal, vagy Pethe Ferencz.

felügyelője.

R. le a megváltozha-nunk dr. Tergina es és jovialis mo-sunkat bírta; épp ttük a hírt, hogy Fogaraszvármegye

ember, a ki a nép-ügynek tekintené. bizonyára közelről Habár az új kir. meretlen előttünk, deklódtünk eddigi megjelenése óta latkozatok alapján tanfelügyelő pro-

magasztalni, sem tények a legéke-

pályáját. Résztvett urzusokon, alapo-ktatásügyének hivatást. Tudja, Mint gyakorlati szíthető, helyes és ni tanítónak mű-ékenysége mellett rezte a magasabb ankönyvet. Nem-ő munkatársa, de

bb deliquens érke-a hirtelen elkomo- — Csak gyorsan, delmiszerek lopása

os szoba ajtaja s-ánál fogva, míg orvosságos-üveget z asztalra, néhány alójának. — Hát lassal. — Nagyon á meg az ijedten hívnak? hallható válasz...

lotta. Meghallotta e neve egy. Ezek ok: egyenlő nagy tszellemlűt. Redői bájában... Gon-

m birnám végig-rést... A leány-d, hogy szeretnél zást. Nos, én most esd őt haza anyjám nem lesz. Itt van gy Louist adott át gyermekkel együtt söndes utcára... mintha csak fehér z egymás mellett arzott szenvedése-gy-egy könyccsepp Haász Béla M.

Újévi üdvözlések megváltása.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet javára kibocsátott aláírási-ívek közül még a következők érkeztek vissza:

A 42. sz. gyűjtőíven: dr. Mikler Károly 3 kor., dr. Obetkó Dezső 1 kor., dr. Horovitz Simon 1 kor., dr. Flórián Károly 1 kor., dr. Réz Minály 4 kor.; összesen 10 korona.

A 27. sz. gyűjtőíven: Bánó Árpád 2 kor., Tomek György 1 kor.; összesen 3 korona.

Midőn ezeket a kegyes adományokat ezennel hivatalosan nyugtázzuk, fogadják a nemesszívű adakozók a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet legőszintébb hálás köszönetét, — nemkülönben legbensőbb szerencsekívánatait az új esztendőre!

Eperjes, 1910. évi január hó 12-ikén.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében:

Kösch Árpádné s. k., Kösch Árpád s. k.,
titkár. pénztáros.
Faragó József s. k.,
titkár.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Dr. Vályi János v. b. t. t., megyéspüspökünk a bemutatott választási jegyzőkönyvek alapján *Hucskó* Aladár monaji tanítót Mucsonyba, *Kelemen* György Dezső okleveles tanítót pedig Filkeházára nevezte ki rendes tanítóként.

— **Korbély Géza püspöksége.** Január 15-ikén tartotta az eperjesi ev. I. egyház közgyűlését, eddig még sohasem tapasztalt népességgel. Az egyháztagok kifejezést akartak adni lelkészükről iránt érzett rajongó tiszteletüknek, szeretetüknek annál inkább, mert akadtak egyháztagok, a kik a küszöbön álló püspökavasztásnál nem Korbély mellett törtek lándzsát. Taly alispán szívből fakadó lelkes szavakkal ajánlotta a gyűlésnek, adja le szavazatát Korbély Gézára. Perczekig tartó taps, éljenzés. Egyhangúság. — Eddig Korbélyra leszávaztak: Eperjes I., II., Jakabvágás, Budamér, Tapolyhanusfalva.

— **Új egyházfelügyelő.** Tapolyhanusfalván egyházfelügyelővé *Bánó* Árpád kiérdemült egyházmegyei felügyelőt, másodfelügyelővé *Schréter* Gusztávot választották meg.

— **Adomány.** Dr. Vályi János v. b. t. t., megyéspüspökünk a milposi templom építésére 1000 koronát adományozott.

— **Vízkereszt.** Január hó 19-ikén volt az ó-naptári vízkereszt. A görög-katholikus egyház hívei reggel 10 órakor körmenetben vonultak ki a Neptun-vízmedencéhez, a hol *Hodobay* Andor pápai protonotarius vezegte a vízszenteléssel egybekötött egyházi szertartást.

— **Eperjes szaporodása.** Bár teljes pontossággal még mindig meg nem állapítható városunkban az új népszámlálás eredménye, mert a távollevők pontos száma még ismeretlen, hozzávetőleg mégis közölhetjük, hogy városunk összlakossága meghaladja a 17,500-at, a mi az 1900. évi népszámlálás eredményével: 14,447 összevetve, 3000 lélek szaporodást mutat. Összeírás idején jelenvolt polgári lakosság száma 15,200, az ezen számba fel nem vett katonai lakosság száma, az 1900. évi eredményt véve tekintetbe, 1350, a távollevők számát pedig legalább 1000-re tehetjük, így a legpesszimistikusabb számítás mellett is összlakosságunk száma meghaladja a 17,500-at. Érdekes megemlíteni a szomszéd *Bárta* szaporodását, a mely a legminimálisabb, 500 lélek. Az 1900. évi eredmény 6100; jelenlegi 6600.

— **Holénia Ernő temetése.** Az az áldott jó szívű, közszeretett és köztiszteltetben álló «Ernő bácsi» örökre eltávozott körünkéből. A régi vendégszerető, lekötelező modorú magyar úrnak ittelelt unokája volt ő. Halála őszinte mély részvétet keltett vármegyénkben, sőt annak határain túl is, a hol neve szintén becsült, tisztelt fogalom volt. Temetése január 16-ikán d. u. 3 órakor volt Tapolyhanusfalván. A temetést *Telekessy* József tapolyhanusfalvai róm. kath. lelkész vezegte, a ki megható szép szavakkal búcsúztatta el Tapolyhanusfalva kedves halottját. A *Dessewffy* grófok régi, hű tisztjük koporsójára gyönyörű koszorút küldtek s *Grohman* uradalmi jószágigazgatójukkal képviseltették magukat. A girálti főszolgabírói hivatal testületileg jelent meg s koszorút helyezett a koporsójára. A temetésen egyébként rendkívül számosan jelentek meg az elhunyt tisztelői közül, hogy elkísérjék utolsó útjára a kedves Ernő bácsit.

— **Adomány.** Vármegyénknek egyik közszeretettben álló birtokosa, annak öröme, hogy a Fő-utcán az aszfalt-kocsiút elkészült, 100 koronát aján-

dékozott a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által fentartott «Erzsébet»-árvaház javára. Az árvaház elnöksége mély hálával mondott köszönetet e nagylelkű adományért. Jólleső örömmel közöljük e hírt, mert a Sárosvármegyei Nőegylet újonnan szervezett árvaháza igazán megérdemli a legmesszebbmenő támogatást. Bárcsak sok követője akadna a nemes példának!

— **Eljegyzés.** Kisbaczoni *Benedek* Ernő ny. m. kir. honvéd-százados, sóvári lakos, főtisztviselő jan. 14-ikén tartotta eljegyzését *Merza* Károly ottani bányafőmérnök, kincstári bányahivatali h.-főnök szeretetreméltó, bájos leányával, *Dódi*kával.

— **Teaestély az Olympuson.**

Az eperjesi Ev. Gyámintézeti Nőegylet, régi szokását követve, febr. 1-jén fogja megtartani jóhírű teaestélyét, diakonissza-alapjának gyarapítására. A teaestély sikere érdekében elhatározta, hogy görög kosztümökben bemutatja a görög mythologia főalakjait olympusi teaestély keretében. Valamikor a görög istenek, élőkön az öreg istennel, *Zeusz*-szel, Egyiptomba rándultak lakodalmaskodni, de míg ők mindnyájan gondtalanul mulattak, a magára maradt világ tüzet fogott s bizony csak az istenek közbejöttének sikerült megakadályozni a világ elpusztulását. Ezeket az isteneket sikerült megnyerni, hogy jöjjenek el városunkba s mutassák be nemcsak személyi mivoltukat, grandiózus, több ezredes előkelőségüket, komoly avagy tréfás, tiszteletreméltó vagy incelkedő és satirikus fellépéseket, hanem azt is, hogy közülünk valók, a kik szívesen mulatnak velünk s köztünk, egyszóval valódi görög istenek, a minőket a görög fantázia teremteni tudott. Ott látjuk majd méltóságosan felvonulni *Hera* (Juno) őnagyságát, *Zeus*nak, az istenek fejének szépséges feleségét kedvencz madarával, a pávával. *Afroditet* (Venust), a kiről tudjuk, hogy szép *Helenát*, *Menelaos* királynak feleségét ellopatta s előidézője volt a híres trójai háborúnak, kíséretében lesznek mindentéle apró istenek, ámorok stb., hogy bemutassák őt, mint a szerelem istennőjét. Nem fog hiányozni *Athena* (Minerva) sem, kedvencz madarával, a bagolylyal. Ő a tudomány istennője, kit *Hefaisztos* egy kalapáccsal kikopogtatott az öreg *Zeus*nak fájdalomtól majd meghasadt koponyájából. Tudjuk, azóta nem fájt a feje, a mint a tudomány kiparolgott belőle. Reméljük, megjelenik majd *Paris* is az almával s lesz esze, hogy az összetűzést elkerülendő, mind a háromnak fog majd egy almát adni, mert attól lehet tartani, kitör az eperjesi háború, s miután *Homerosok* ma nem teremnek, nem lesz a ki a háborút megírja. A harc istene, *Ares* (Mars) sem hiányozhatik, csakhogy itt nem harcolni, de táncolni fog. Hogy a vadászatkedvelő uraságoknak istennője is itt legyen, meghívott *Artemis* (*Diana*) is az ő szép agarával egyetemben. Nyílával azonban nemesebb vadakat fog lőni, mint egykoron, mert most férfiakra fog vadászni, hogy hódoljanak neki, s a mennyiben nőtlenek volnának, keressenek magukhoz illő dianákat. *Hefaisztos* (*Vulkan*), a ki egykor az *Aetna* hasában villámokat kovácsolt *Zeus* részére, nem lesz jelen. Mióta t. i. a villamosságot kisértették és Eperjesen *Stark* igazgató úr készíteti, pénzkészítésre adta magát az öreg; mivel pedig Magyarországon nem szabad másnak, csak az államnak pénz készíttetni a körmőcbányái pénzverő-hivatalban és ő csak hamisítványokat — újpesti pénzeket — készíthetne, becsuknák. Nagy kár, hogy akadályozva van a megjelenésben, mert egy kis pénzmag nem ártana az olympusi teaestélyen sem; maga a Nőegylet is nagyon szívesen venné megjelenését; de hát hiába, a törvény tiltja s nekünk a törvényt mindnyájunknak tisztelnünk kell. De azért nem kell félni, lesz pénz elég annak, a kinek *Lukács* miniszter ökegyelmessége rendezte a pénzügyeit. Ott lesz majd *Flora*, a virágok istennője s társnői virágot hintve és eladva, hogy a tavaszt annál szebben jelképezzék; lesznek nymfák, a kik kedves mosolyukkal fognak hódítgatni s szíveket kapni és kulcsokat osztogatni a szívek nyitására. Hát az öreg *Bachus* mit csinál? Ő is ott lesz víg társaságával, felvidítandó a nagyközönséget; ő, a borstene, a tréfának, hóbortosságnak s becsapásnak nagymestere nem maradhat el onnan, a hol bor, zene, vígság s szép asszony van. Ott lesz az isteneknek pohárnoka, *Hebe* istennő, a ki nagy örömmel fogja töltögetni a gyönyörű asszút és pezsgő sec-et csengő billikomokba. *Apollo* összes műsáí is részt fognak venni, működni azonban csak a táncban fognak, a zenét helyettök ezredünk zenekara s a cigányzenekar fogja adni. S hogy a multság teljes legyen, ambrózia és nektár sem fog hiányozni, a mit az egyleti hölgyek nagy gondal fognak árúsítani. Hogy az ensemble teljes legyen, a rendező-bizottság minden lehető elkövet a külső dísznek s csinnak görögös előállítására. Hiszünk, hogy a n. é. közönség ezúttal is megtölti a termet s szívesen áldoz a jótékonyaság oltárán, a mint azt már

számtalan esetben hálás köszönettel tapasztalta az egyesület. Lapja is lesz a teaestélynek: *OLYMPUSI HÍRADÓ*, mely a legújabb híreket fogja hozni az Olympusról s hirdetések fog közölni a helybeli czégekől, szükséges azonban, hogy a hirdetéseket az illető czégek *Vogel* Béla egyleti pénztáros úrnál bejelentésék, a ki azokat mérsékelt díj ellenében az Eperjesi Takarékpénztár helyiségében átveszi.

— **Adomány.** A jó példa vonz. Előbb adtunk hírt arról, hogy vármegyénk egyik érdemes birtokosa 100 koronát adományozott az «Erzsébet»-árvaháznak. Most vett értesülésünk szerint *Hedry* Géza radáci földbirtokos szinte adott 20 koronát annak öröme, hogy a főutcai aszfalt-kocsiút megépült, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által fentartott «Erzsébet»-árvaház javára. Az árvaház elnöksége neki is mély hálával mondott köszönetet e nagylelkű adományért.

— **A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya** ma, vasárnap d. e. 11¹/₄ órakor a kir. törvényszék elnöki helyiségében választmányi gyűlést tart, melynek legfőbb tárgya a jövő vasárnap tartandó közgyűlés tárgysorozatának előkészítése.

— **Érdekes lesz** a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet február 18-iki *Észak*sarki bálján, hogy a hölgyek és urak egyforma hó-dominóban fognak megjelenni. Ebből kifolyólag sok sikerült tréfának és kellemes meglepetésnek nézhetünk eléje. A hó-dominó mintadarabja már elkészült és a bálbizottság gyűlésén általános tetszést aratott. Egyszerűsége mellett, csinosága vetekedik bármely költséges kosztümmel, pedig az ára ugyancsak minimális: csekély 8 koronáért rendelhető meg a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet»-árvaházában. Egyáltalán rendkívül látványosnak ígérkezik az idei bál és bizton reméljük, hogy sikere is a multhoz híven óriási lesz. Erre mutat legalább már ma is az a körülmény, hogy a bál iránt általános az érdeklődés — és jól esik hallanunk, hogy közönségünkben úgyszólván általános a szándék, jelmében megjelenni, evvel a bál eredetiségét emelni és az árvák sorsán is enyhíteni. Mint halljuk, maga a terem is valószínűs jégparadicsommá lesz átvarázsolva, valamint hogy *Peary* és *Cook*nak megjelenésével kapcsolatban számos látványos és mulatságos epizód készül. Menjünk el mindnyájan, áldozunk mindnyájan jó szívvvel a jótékonyaság eme oltárán!

— **«A nagynéni hagyatéka»**

Spányi A. és *Klaniczay* Gy. helybeli joghallgatók fenti című vígjátékának próbái megkezdődtek. Leányszereplők: *Demeter* Aline, *Perényi* Ilus, *Szántó* Margit, *Szántó* Ilus, *Szedlák* Angyi, *Varga* Edit, *Zavatzky* Irén. Főbb férfiszereplők: *Csatáry* János, *Kineisz* József, *Kribel* Aladár, *Kribel* Dezső, *Maixner* Emil, *Lengyel* János, *Szutórisz* Dezső, *Makucz* Jenő, *Teltsch* Géza. Rendezők: *Bánóczy* Ferencz és dr. *Hódinka* Tivadar. A műszaki rendezést *Waldmann* József vállalta, a ki fáradhatatlan dolgozik azon, hogy a műszaki rendezés a legtokéletesebb legyen. S ismerve az ő készségét és ügyességét, bizonyosak vagyunk benne, hogy az is lesz.

— **Az Első, Eperjesi Szegény Gyermekeket felruházó asztaltársaság** január 28-ikán a városi Vigadó összes termeiben, felruházási alapja javára, zártkörű táncestélyt rendez. Jegyek előre válthatók *Kösch* Árpád, *Palkovits* E., *Kaluzsa* F., *Gregor* E., *Luchs* E. és *Tárta* és *Tydor* L. üzletében. A felülfizetéseket, tekintettel a nemes célra, a rendezőség hálásan fogadja és hirlapilag nyugtázza. A táncmultság iránt a legszélesebb érdeklődés mutatkozik s így a szegény gyermekek ruhaalapja bizonyosan szép összeggel fog megszorodni áldozatkész közönségünk adományaiból.

— **Különféle friss halak** előjegyzésre minden csütörtökön és pénteken kaphatók *Kun* Sándor (ezelőtt *Holénia*) fűszer- és csemege-üzletében Fő-utca 71. sz.

— **A Rákóczi Kath. Kőr** január 22-ikén, vasárnap, saját nagytermében felolvasó-és zeneestélyt rendez. Műsor: 1. *Moskowsky*: «Valse». Op. 34. Nr. 1. Zongorán játssza *Komáromy* Ottó. 2. *Fehér* Imre: «Két halott». Szavalja *.*. 3. «A színház és a közönség.» Írta és felolvassa *Szémán* István. Kezdeté este 6 órakor. Belépti-díj nincs. Tagoknak szabad bemenet: Nemtagok részére belépőjegyek *Póta* László kőri titkárnál (*Kossuth* Lajos-utca 42. sz., I. emelet) kaphatók.

— **Az eperjesi tisztviselői-kar tömörülése.** Az eperjesi tisztviselői-kar népes értekezletet tartott jan. 17-ikén a *Rákóczi*-kőr helyiségében. Az értekezletet az összehívó m. kir. adóhivatali titkár részéről *Póta* László nyitotta meg, fölkérve az értekezlet vezetésére *Hodobay* Andor g. k.

zónettel tapasztalta az
 easteélynek: OLYMPUSI
 fogja hozni az Olym-
 ni a helybeli czégek-
 téseket az illető czégek
 árnl bejelentsek, a ki
 az Eperjesi Takaré-

da vonz. Előbb adtunk
 yik érdemes birtokosa
 Erzsébet-árvaháznak.
 Hedry Géza radáci
 onát annak öröme,
 megépült, a Sárosvár-
 fentartott «Erzsébet»-
 öksége neki is mély
 nagyilekű adományért.
 yesület Eperjesi
 e 11¹/₄ óraker a kir.
 választmányi gyűlést
 vő vasárnap tartandó
 észítése.

Sárosvármegyei Jóté-
 szaksarki bálján, hogy
 hó-dominóban fognak
 k sikerült tréfának és
 k eléje. A hó-dominó
 bálbizottság gyűlésén
 rúsége mellett, csiros-
 es kosztümmel, pedig
 kély 8 koronáért ren-
 Jótékony Nőegylet
 alán rendkívül látvá-
 bizton reméljük, hogy
 z. Erre mutat legalább
 y a bál iránt általános
 k, hogy közönségünk
 dék, jelmezben meg-
 emelni és az árvák
 maga a terem is való-
 zsolva, valamint hogy
 kapcsolatban számos
 készül. Menjünk el
 jan jó szívvel a jóté-

hagyaték»
 helybeli joghallgatók
 egkezdődtek. Leány-
 i llus, Szántó Margit,
 arga Edit, Zavatzky
 tary János, Kineisz
 zszó, Maixner Emil,
 lakucz Jenő, Teltsh
 encz és dr. Hódinka
 Waldmann József
 ik azon, hogy a mű-
 legyen. S ismerve
 bizonyosak vagyunk

esi Szegény
 házóasztal-
 rárosi Vigadó összes
 ára, zártkörű táncz-
 atók Kósch Árpád,
 or E., Luchs E. és
 elülfizetéseket, tekin-
 ség hálásan fogadja
 ulatság iránt a leg-
 s így a szegény
 szép összeggel fog
 gunk adományaiból.

halak előjegy-
 en kaphatók Kun
 s csemege-üzletében

th. Kör január
 nében felolvasó- és
 oskowsky: «Valse».
 áromy Ottó. 2. Fehér
 3. «A színház és a
 an István. Kezdet
 Tagoknak szabad
 ójegyek Póta László
 a 42. sz., I. emelet)

tviselői-kar
 tisztviselői-kar népes
 Rákóczi-kör helyi-
 ehívó m. kir. adó-
 szló nyitotta meg,
 Hodobay Andor g. k.

kanonokot. Hodobay megnyitójában vázolta annak
 szükségességét, hogy mennyire szükséges a tisztviselői-
 karnak egységesen állást foglalni az őket érdeklő dol-
 gokban. Utána Guseó Ferencz adta elő az értekez-
 let tulajdonképpeni célját: hogy a két évvel ezelőtt
 sérelmesen megállapított lakpénz-megállapítás ellen a
 tisztviselői-kar együttesen foglaljon állást. Ideje ennek,
 annál is inkább, mivel a katonai lakpénzek a polgári
 lakpénz-illetményeknél jóval magasabban állapítottak
 meg. Póta László, Nagy Bernát, dr. Tarr Károly és
 többek hozzászólása után az értekező elhatározta,
 hogy a pénzügyminiszterhez küldöttéget meneszt a
 sárosmegyei képviselők vezetésével, mely a sérelemnek
 mielőbbi orvoslását kérelmezze. Guseó Ferencz indítá-
 ványára, Póta László, Hodobay Andor és mások hozzá-
 szólása után kimondotta az értekező, hogy a tiszt-
 viselők érdekeinek minden irányban való megvédésére
 szükségesnek tartja az eperjesi köztisztviselők egyesü-
 letbe való tömörülését. E tárgyban jan. 21-ikén este 5 óra-
 kor értekezőt tartanak a városháza nagytermében.

— **Az Eperjesi Vadásztársaság**
 jan. 15-ikén, Gergelylakán rendezett társas hajtóvadá-
 szatán 9 nimród vett részt, kik 9 nyulat hoztak terít-
 kére. E helyütt említjük meg, hogy a vadásztársaság
 idényzáró közvoacseráján jan. 31-ikén tartja meg a
 «Fekete sas» nagytermében. A társaság vendégeket
 is szivesen lát. Jelentkezni Bohrandt Lajos társulati
 pénztárosnál lehet. (Bdt.)

— **A hálószobák réme,** a poloskák
 kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta
 azonban a Löcherer-Cimexin-nel történtek próbák, be-
 igazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát
 pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a
 peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A
 Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort,
 falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot
 nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer! Kapható:
 Löcherer Gyula gyógyszerárban Bártfán és Palesch
 Árpád drogeriájában Eperjesen.

— **Rovancsolás.** Az Eperjesi Kerületi
 Munkásbiztosító-Pénztár felügyelő-bizottsága — *Sousouán*
 Péter elnökle alatt — január 19-ikén a ker. pénztár-
 ban rovancsolást tartott s úgy a pénztárt, mint az okmá-
 nyokat és könyveket a legnagyobb rendben találta.

— **A kath. lelkészeknek a pénz-
 intézeteknél** való nyilvános szereplése tár-
 gyában kiadott Congr. Cons. Decretum, a herceg-
 primásnak a kath. püspöki karhoz intézett értesítése
 szerint, további intézkedésig felfüggesztett.

— **Félévi vizsgálatok a gör.
 kath. theológián.** Az eperjesi gör. szert.
 katolikus theologusok félévi vizsgálatára január 20. és
 21-ikén dr. Vályi János v. b. t. t., megyéspüspökünk
 elnökletével tartott meg.

— **A felsőmagyarországi vár-
 megyék Rákóczi-bálja,** a mely a
 Budapesten rendezendő «Isabella bál» rendezőségének
 kérelmére február 11-ikéről február hó 25-ikére halasz-
 tódott, rendkívül fényes sikerülést ígérkezik. A meg-
 hívókat a napokban küldötte szét a rendezőség. Tá-
 rsadalmunkból a védnökök között ott vannak: Bánó
 Aladárné, Bánó Dezsőné, Bánó Miklósné, Bornemisza
 Lajosné, Bujanovics Sándorné, gróf Dessewffy Emilné,
 br. Ghillány Lászlóné, Péchy Elekné, Péchy Zsigmondné,
 Piller Kálmánné, Piller Dezsőné, Roskoványi Miklósné,
 Semsey Boldizsárné, Szmracsányi Jenőné, Tahy Józsefné.
 A bálnak 400-nál több rendezője van. Február 24-ikén
 lesz a báli közönség ismerkedési estélye a Schalkházban.
 A rendezőség kéri a vidékről érkező vendégeket, hogy
 jövetelüket a rendező-bizottsággal (Kassa, Ferencz
 József-tér 5.) tudassák, hogy számukra megfelelő lakásról
 gondoskodhassanak.

— **A «Hehehe»** című élczlap jan. 15-ikével
 újból megindult s örömmel állapítjuk meg, hogy a
 pihenés után megerősödvé kelt új életre. Az élczlap
 igazán művészi jelmezben jelent meg, a jelmezhez illő
 tartalommal. Megjelenik Eperjesen és Losonczon,
 havonta kétszer: 1-jén és 15-ikén. Előfizetési ára évi
 4 kor. Szerkesztője Haász Béla M., lapunk munkatársa.

— **Markovics Margit Sátor-
 aljaújhely kedvence.** Mezey szintár-
 sulatának kiváló tehetségű művésznője, Markovics
 Margit, a sátoraljaújhelyi kedvenc-versenyből is, mint
 nálunk, győztesként került ki 3768 szavattal. Sátor-
 aljaújhely közönségének kedvence tehát ugyancsak
 Markovics Margit. De kételkedhetünk-e ebben egy-
 általan?

— **Virágzó mogyoróbokrok.**
 Az idej abnormis telet legjobban karakterizálja, ha
 felemlítjük, hogy megyénkben a mogyoróbokrok körül-
 belül egy hét óta virágnak. (Bdt.)

Hosszú évi kísérletezés után, és a különböző
 kávéfajok észszerű keverése által sikerült
 nekem egy olyan fekete-kávét pro-
 dukálni, mely nemcsak elsőrendű élvezeti
 cikknek vált be, de egyúttal mindazon kiváló
 tulajdonságokkal bír, melyek a kávét az orvosi

gyakorlatban értékesítik. ■■■ Fekete-
 kávémm élvezete nemcsak a vérkeringést
 élénkíti, hanem az idegrendszert is fokozot-
 tabb tevékenyegre serkenti; az érverést gyor-
 sítja, fokozza a szellemi tevékenységet, elvonja
 az álmodást; az egész közérzést kellemessé teszi.

— **Orvos-kongresszus.** Jan. 22-ikén
 Budapesten a Royal-szálló dísztermében országos kong-
 gresszust tartanak magyarországi orvosaink, a melyre
 ma utaztak le az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénz-
 tár képviselőiben dr. Földi Manó, dr. Gallotsik Sándor,
 dr. Barcsy Lajos, dr. Propper Izidor, dr. Groszmann
 Dezső, dr. Moskovics Ignác, dr. Bettelheim Alfréd
 pénztári orvosok és Schreiber Ignác ügyvezető-igaz-
 gató. Ezen a kongresszuson fog ugyanis eldőlni,
 vajjon az Országos Orvosszövetség főtükára, dr. Flesch
 Nándornak sértett hiúsága következtében, önhatalmul-
 lag, az orvosok megkérdése nélkül indított s lapunk-
 ban már említett mozgalom, az orvosok összessége he-
 lyesli-e vagy sem, továbbá, hogy indokolt volt-e ez
 a mozgalom, melynek célja a hatósági orvosi állás-
 sal a munkáspénztári tisztviselői-orvosi állás inkom-
 patibilis voltának kimondása akkor, a midőn ezen
 mozgalom nem csupán a pénztárak érdekeit, hanem
 a közegészségügyet is veszélyezteti. Nézetünk szerint
 ezen mozgalom, legalább is akkor, a mikor még, csak
 Sárosvármegyét véve alapul, a hol összesen egy kör-
 orvosi állás van betöltve s így a járás-orvosokra átlag
 60—70 község esik, korai és időelőtti volt. A magyar-
 országi hatósági orvosok húsz esztendőn keresztül
 teljesítették pénztár orvosi szolgálatot. Ezen két évtized
 alatt sohasem fordult elő, hogy a pénztár-orvosi kö-
 telességteljesítés a hatósági orvost az egészségügyi
 hatóságok rendelkezéseivel összeütközésbe hozta volna.
 Nincs rá példa, hogy a köztisztviselő-orvos pénztár-
 orvosi teendőit hatósági orvosi kötelességének rová-
 sára teljesítette volna, mert hiszen szolgálatának
 ellátása mindkét esetben orvosi esküjéből önként
 következik. Az 1908:XXXVIII. t.-cz. 23. §-ának meg-
 teremtoi jól tudták, hogy a köztisztviselő-orvosok meg-
 élhetése még felemelt dotációjukkal sincs biztosítva,
 azért adta meg nevezetteknek a törvény a jogot arra,
 hogy hatóságaik megkérdése nélkül is vállalhatnak
 pénztár-orvosi állást, mely — mint mellékfoglalkozásból
 eredő jövedelem — existenciájukat lehetővé teszi.
 Erre a természetes alpra helyezkedtek már régen a
 hatóságok is; hiszen köztudomású, hogy körorvosi
 állásokra hirdetett pályázatokban maga a hatóság
 teszi közzé, hogy a megválasztandó orvos a pénztár-
 tól mennyi javadalmazást várhat. Húsz év óta várnak
 a pénztári orvosok és ma, midőn az Országos Munká-
 sbiztosító Pénztár orvosainak fizetését közmegele-
 gedésre rendezte, az Országos Orvosszövetség elnök-
 sége vét az orvosok anyagi érdeke ellen, midőn az
 idevonatkozó szabályzatok életbeléptetését — minden
 igaz ok nélkül — megakadályozza. A munkásbiztosító-
 pénztár helyenként tagadhatatlanul jobban dotálja
 orvosait, mint a hatóságok és biztosra vehető, hogy
 ha a köztisztviselő-orvosok abba a kényszerhelyzetbe
 jutnának, hogy választaniok kell a köztisztviselői és
 pénztári orvosi állás között, sokan — a közegészség-
 ügyi szolgálat nagy kárára — az utóbbit tartanák
 meg, mert hiszen a pénztár is biztosít részükre és
 családjuk részére nyugdíjat. Az orvosoknak anyagi
 érdekbe ütköznek, a közegészségügyi szolgálatnak
 pedig határozottan hátrányára szolgálna, sőt helyen-
 kint teljes megakasztásra vezetne az inkompatibilitás
 kimondása.

— **Egy népszerű.** A Moll-féle borszesz
 által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó
 szer nyújtatik köszvényes és csúzos bántalmaknál, sebek-
 nél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt
 1 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A gyógy-
 szerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlau-
 ben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedé-
 sekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az
 ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Vágóhidunk forgalma
 1910-ben.** Közvágóhidunk igazgatójának jelentése
 szerint az elmúlt esztendőben rendszeres vágatással 73 bikát,
 1062 ökröt, 934 tehenet, 48 tinót, 110 üszőt, 2450 borjút,
 3983 sertést és 1885 juhot vágtak le. Kényszervágásra
 került 4 ökör, 5 tehén, 4 tinó és 2 üsző. Külömböző
 betegség miatt 5 szarvasmarhát, 4 sertést, 56 tüdőt,
 330 májat, 4 szívet, ugyanannyi vesét és 1 nyelvet
 koboztak el. E számok azonban még nem mutatják
 Eperjes hús-fogyasztásának összes mennyiségét, mert
 a szomszéd községekből az év folyamán nagymeny-
 nyiségű húst hoztak be.

— **Nyilvános köszönet.** A Magyar-
 országi Munkások Rókkant- és Nyugdíj-egylete eper-
 jes-i fiókpénztárának jan. 8-ikán a Vigadóban rendezett
 jótékony célú bálja alkalmából a következő felülfizet-
 ések és adományozások történtek: 20—20 kor.:
 Kósch Árpád, dr. Holénia Gyula; 18 kor.: dr. Ferbstein
 Károly; 10—10 kor.: Uhlarik Mátyás, Piller Kálmán,
 Szántó Zsigmond, dr. Balpatak Imre, Bielek László;
 8—8 kor.: Semsey Boldizsár, Bárkány Leó, Buchner
 és Moskovits; 7 kor.: Hoffmann Mór; 6—6 kor.:
 Frechtmann Salamon, Török Lipót; 5—5 kor.: Kő-
 szeghy József, John Jenakie, Piller Dezső, Tahy József,
 dr. Csatóy Ágost, dr. Hartmann Imre, Szinyei Merse
 István, Vilecz János, dr. Rosenberg Teofil, Ferderber
 Izsó, Gregor Endre, Tydor Lipót, Schwarcz és Glasner,
 Répássy György, dr. Dessewffy István, Kun Sándor,
 N. N., Schreiber Ignác, Groszmann Samu, Elsasz
 Manó, dr. Müller Bertalan, dr. Rosenthal Adolf, N. N.,
 Kitzbichler György, Bujanovics Sándor, dr. Horváth
 Ödön, Janek Guidó, dr. Fenyves Adolf, Mussoni Antal,
 Poloczek Róbert; 4—4 kor.: dr. Neuwirth Zsigmond,
 dr. Obetkó Dezső, dr. Rosenberg Mór, Molitorisz
 István, Früstök János, dr. Propper József, Divald
 Lajos, Fried Simon; 3—3 kor.: Ágoston Károly,
 Kassay István, Sziklai Henrik, Ridaresik Gábor, Libay
 Miklós, Schönwiesner János, Weisz Jónás, dr. Baumöhl
 Zsigmond, Hartmann László, id. Krisztmann József,
 dr. Maibaum Arthur, Löwy Salamon, dr. Moskovits
 Emil, Sztankay László, dr. Auszterlitz Tivadar; 2—2
 korona: dr. Hirschfeld Márk, Gratzl András, Oszvald
 Tivadar, M. B., Dúzs Mária, Neumann B., Kaszás
 Flórián, Goldberger Henrik, Urbach József, Tar Jenő,
 id. Meliörisz Kálmán, Klein Jenő, Oberländer Károly,
 Verdon László, Kovács Imre, Weitzenhoffer Bertalan,
 Hertzka Simon, dr. Gallassy József, dr. Rátz Dezső,
 Gaál András, Andruscsakevics Henrik, Zaborovszky
 Béla, Zsebráczky Géza, Sikorszky Endre, Vogel Béla,
 Rothmann A. M., Kárácz István, Wollner Marczel,
 Farkas Ignác, Simon István; 1—1 kor.: dr. Gottlieb
 Mihály, Iszuszky Vilmos, Schmidt János, Lefkovits
 Emil, Vásárhelyi Károly, Máthé József, dr. Spira Gyula,
 Bäuml Frigyes, Szétsényi Gyula, Antolik Paulá, Kaluza
 Félix, Molnár Lajos, Mátra Sándor. Ezenkívül adtak
 még: Bauernebl és fia 25 üveg sört, továbbá Littke
 L. 6, Törley József és Tsa 6, Gubcsó Gyula 4, Grosz
 Sándor 2 és Grosz Marcz 1 üveg pezsgőt. Az itt fel-
 sorolt és az egylet eperjesi fiókja külön segélyezési
 alapjának növelését előmozdító nemesszívű adományo-
 zásokért, valamint dr. Ferbstein Károlyné úrnő, Tydor
 Szerénke, Divald Klári és Zsófi úrhölgyeknek, a miért
 a jótékony pezsgős-sátrakban oly önzetlenül, hálara-
 kötelező kedvességgel fáradoztak, végül a jót. elárúsi-
 tásoknál közreműködött többi úrhölgyeknek s urak-
 nak a legbensőbb háláját és köszönetét fejezi ki

a rendező-bizottság.

— **A Székely-téle javaslat és
 a jogi-vizsgák.** Minthogy a Székely-féle javas-
 latból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, a
 kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek,
 csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A
 kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne
 hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr.
 Dobó jogi szemináriumához (Kolozsvárt, Bolyai-u. 3.),
 melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigor-
 latot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi
 rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga
 aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsonzi
 tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket
 felölelő jegyzetét, melyekből otthon elkészült jelölteket
 rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A «Jogi-
 vizsgák letétele» cz., most megjelent könyvet díjmentesen
 megküldi

— **Vásár-áthelyezések.** A keres-
 kelemügyi miniszter megengedte, hogy Girált köz-
 ségben (Sáros m.) az április 17-ikére eső országos-vásár
 április 27-ikén és a július 28-ikára eső országos-
 vásár július 27-ikén; továbbá Gálszécs községben
 (Zemplén m.) a szept. 27-ikére és 28-ikára eső országos
 kirakó- és állatvásár ez évben kivételesen szept. 20. és
 21-ikén tartassék meg. Miről a kassai kereskedelmi
 és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **Vasúti árverések.** A Máv. sátoralja-
 újhelyi állomásán f. évi január 20-ikán tartandó árverésen
 a következő tárgyak kerülnek eladásra: varrógép, ásvány-
 víz, kézikoffer, gépresek, kézmű, csomagolópapir, vas-

Újévi üdvözlések megváltása.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet javára kibocsátott aláírási-ívek közül még a következők érkeztek vissza:

A 42. sz. gyűjtőíven: dr. Mikler Károly 3 kor., dr. Obetkó Dezső 1 kor., dr. Horovitz Simon 1 kor., dr. Flórián Károly 1 kor., dr. Réz Minály 4 kor.; összesen 10 korona.

A 27. sz. gyűjtőíven: Bánó Árpád 2 kor., Tomek György 1 kor.; összesen 3 korona.

Midőn ezeket a kegyes adományokat ezennel hivatalosan nyugtázzuk, fogadják a nemesszívű adakozók a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet legőszintébb hálás köszönetét, — nemkülönben legbensőbb szerencsekívánatait az új esztendőre!

Eperjes, 1910. évi január hó 12-ikén.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében:

Kösch Árpádné s. k., Kösch Árpád s. k.,
Farágó József s. k.,
titkár.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Dr. Vályi János v. b. t. t., megyéspüspökünk a bemutatott választási jegyzőkönyvek alapján *Hucskó* Aladár monaji tanítót Mucsonyba, *Kelemen* György Dezső okleveles tanítót pedig Filkeházára nevezte ki rendes tanítóként.

— **Korbély Géza püspöksége.** Január 15-ikén tartotta az eperjesi ev. I. egyház közgyűlését, eddig még sohasem tapasztalt népességgel. Az egyháztagok kifejezést akartak adni lelkészükről az érzett rajongó tiszteletüknek, szeretetüknek annál inkább, mert akadtak egyháztagok, a kik a küszöbön álló püspökválasztásnál nem Korbély mellett törtek lándzsát. Tahy aispán szívből fakadó lelkes szavakkal ajánlotta a gyűlésnek, adja le szavazatát Korbély Gézára. Perczekig tartó taps, éljenzés. Egyhangúság. — Eddig Korbélyra leszáváltak: Eperjes I., II., Jakabvágyás, Budamer, Tapolyhanusfalva.

— **Új egyházfelügyelő.** Tapolyhanusfalván egyházfelügyelővé *Bánó* Árpád kiérdemült egyházmegyei felügyelőt, másodfelügyelővé *Schréter* Gusztávot választották meg.

— **Adomány.** Dr. Vályi János v. b. t. t., megyéspüspökünk a milposi templom építésére 1000 koronát adományozott.

— **Vizkereszt.** Január hó 19-ikén volt az ó-naptári vizkereszt. A görög-katolikus egyház hívei reggel 10 órakor körmenetben vonultak ki a Neptunvízmedencéhez, a hol *Hodobay* Andor pápai protonotarius végezte a vízszenteléssel egybekötött egyházi szertartást.

— **Eperjes szaporodása.** Bár teljes pontossággal még mindig meg nem állapítható városunkban az új népszámlálás eredménye, mert a távollevők pontos száma még ismeretlen, hozzávetőleg mégis közölhetjük, hogy városunk összlakossága meghaladja a 17,500-at, a mi az 1900. évi népszámlálás eredményével: 14,447 összevetve, 3000 lélek szaporodást mutat. Összeírás idején jelen volt polgári lakosság száma 15,200, az ezen számba fel nem vett katonai lakosság száma, az 1900. évi eredményt véve tekintetbe, 1350, a távollevők számát pedig legalább 1000-re tehetjük, így a legpesszimistikusabb számítás mellett is összlakosságunk száma meghaladja a 17,500-at. Érdekes megemlíteni a szomszéd *Bártfa* szaporodását, a mely a legminimálisabb, 500 lélek. Az 1900. évi eredmény 6100; jelenlegi 6600.

— **Holénia Ernő temetése.** Az az áldott jó szívű, közszeretben és köztiszteltetben álló «Ernő bácsi» örökre eltávozott körünkéből. A régi vendégszerető, lekötelező modorú magyar úrnak ittelelt unokája volt ő. Halála őszinte mély részvétet keltett vármegyénkben, sőt annak határain túl is, a hol neve szintén becsült, tisztelt fogalom vlt. Temetése január 16-ikán d. u. 3 órakor volt Tapolyhanusfalván. A temetést *Telekessy* József tapolyhanusfalvai róm. kath. lelkész végezte, a ki megható szép szavakkal búcsúztatta el Tapolyhanusfalva kedves halottját. A *Desseffy* grófok régi, hű tisztjük koporsójára gyönyörű koszorút küldtek s *Grohman* uradalmi jószágigazgatójukkal képviseltették magukat. A girálti főszolgabírói hivatal testületileg jelent meg s koszorút helyezett a koporsójára. A temetésen egyébként rendkívül számosan jelentek meg az elhunyt tisztelői közül, hogy elkísérjék utolsó útjára a kedves Ernő bácsit.

— **Adomány.** Vármegyénknek egyik közszeretben álló birtokosa, annak öröme, hogy a Fő-utczán az aszfalt-kocsiút elkészült, 100 koronát aján-

dékozott a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által fentartott «Erzsébet»-árvaház javára. Az árvaház elnöksége mély hálával mondott köszönetet e nagylelkű adományért. Jóleső örömmel közöljük e hírt, mert a Sárosvármegyei Nőegylet újonnan szervezett árvaháza igazán megérdemli a legmesszebbmenő támogatást. Bárcsak sok követője akadna a nemes példának!

— **Eljegyzés.** Kisbaczoni *Benedek* Ernő ny. m. kir. honvéd-százados, sóvári lakos, főtisztviselő jan. 14-ikén tartotta eljegyzését *Mersa* Károly ottani bányafőmérnök, kincstári bányahivatali h.-főnök szeretetreméltó, bájos leányával, *Dódikával*.

— **Teaestély az Olympuson.** Az eperjesi Ev. Gyámintézeti Nőegylet, régi szokását követve, febr. 1-jén fogja megtartani jóhírű teaestélyét, diakonissza-alapjának gyarapítására. A teaestély sikere érdekében elhatározta, hogy görög kosztümökben bemutatja a görög mythologia főalakjait olympusi teaestély keretében. Valamikor a görög istenek, élükön az öreg istennel, *Zeusz*-szel, Egyiptomba rándultak lakodalmaskodni, de míg ők mindnyájan gondtalanul mulattak, a magára maradt világ tüzet fogott s bizony csak az istenek közbejöttének sikerült megakadályozni a világ elpusztulását. Ezeket az isteneket sikerült megnyerni, hogy jöjjenek el városunkba s mutassák be nemcsak személyi mivoltukat, grandiózus, több évezredes előkelőségüket, komoly avagy tréfás, tiszteletreméltó vagy incselkedő és szatirikus fellépéseket, hanem azt is, hogy közülünk valók, a kik szívesen mulatnak velünk s köztünk, egyszóval valódi görög istenek, a minőket a görög fantázia teremteni tudott. Ott látjuk majd méltóságosan felvonulni *Hera* (Juno) őnagyságát, *Zeus*nak, az istenek fejének szépséges feleségét kedvencz madarával, a pávával. *Afroditet* (Venust), a kiről tudjuk, hogy szép *Helenát*, *Menelaos* királynak feleségét ellopatta s előidézője volt a híres trójai háborúnak, kíséretében lesznek mindenféle apró istenkék, amorok stb., hogy bemutassák őt, mint a szerelem istennőjét. Nem fog hiányozni *Athena* (*Minerva*) sem, kedvencz madarával, a bagolylyal. Ő a tudomány istennője, kit *Hefaisztos* egy kalapáccsal kikopogtatott az öreg *Zeus*nak fájdalomtól majd meghasadt koponyájából. Tudjuk, azóta nem fájt a feje, a mint a tudomány kiparagott belőle. Reméljük, megjelenik majd *Paris* is az almával s lesz esze, hogy az összetűzést elkerülendő, mind a háromnak fog majd egy almát adni, mert attól lehet tartani, kitör az eperjesi háború, s miután *Homerosok* ma nem teremnek, nem lesz a ki a háborút megírja. A harc istene, *Ares* (*Mars*) sem hiányozhatik, csak hogy itt nem harcolni, de táncolni fog. Hogy a vadászatkedvelő uraságoknak istennője is itt legyen, meghívott *Artemis* (*Diana*) is az ő szép agarával egyetemben. Nyílával azonban nemesebb vadakat fog lőni, mint egykoron, mert most férfiakra fog vadászni, hogy hódoljanak neki, s a mennyiben nőtlenek volnának, keressenek magukhoz illő dianákat. *Hefaisztos* (*Vulkan*), a ki egykor az *Aetna* hasában villámokat kovácsolt *Zeus* részére, nem lesz jelen. Mióta t. i. a villamosságot kisasajátították és Eperjesen *Stark* igazgató úr készített, pénzkészítésre adta magát az öreg; mivel pedig Magyarországon nem szabad másnak, csak az államnak pénzt készíttetni a kőrmöczbányái pénzverő-hivatalban és ő csak hamisítványokat — újpesti pénzeket — készíthetne, becsuknák. Nagy kár, hogy akadályozva van a megjelenésben, mert egy kis pénzmag nem ártana az olympusi teaestélyen sem; maga a Nőegylet is nagyon szívesen venné megjelenését; de hát hiába, a törvény tiltja s nekünk a törvényt mindnyájunknak tisztelnünk kell. De azért nem kell félni, lesz pénz elég annak, a kinek *Lukács* miniszter ökegyelmessége rendezte a pénzügyeit. Ott lesz majd *Flora*, a virágok istennője s társnői virágot hintve és eladva, hogy a tavaszt annál szebben jelképezzék; lesznek nymfák, a kik kedves mosolyukkal fognak hódítgatni s szíveket kapni és kulcsokat osztogatni a szívek nyitására. Hát az öreg *Bachus* mit csinál? Ő is ott lesz víg társaságával, felvidítendő a nagyközönséget; ő, a borstene, a tréfának, hóbortosságnak s becsapásnak nagymestere nem maradhat el onnan, a hol bor, zene, vígság s szép asszony van. Ott lesz az isteneknek pohárnoka, *Hebe* istennő, a ki nagy örömmel fogja töltögetni a gyönyörű asszút és pezsgő sec-et csengő billikomokba. *Apollo* összes műzsái is részt fognak venni, működni azonban csak a táncban fognak, a zenét helyettök ezredünk zenekara s a cigányzenekar fogja adni. S hogy a mulatság teljes legyen, ambrózia és nektár sem fog hiányozni, a mit az egyleti hölgyek nagy gonddal fognak árúsítani. Hogy az ensemble teljes legyen, a rendező-bizottság minden lehető elkövet a külső dísznek s csinnak görögös előállítására. Hiszszük, hogy a n. é. közönség ezúttal is megtölti a termet s szívesen áldoz a jótékonyaság oltárán, a mint azt már

számtalan esetben hálás köszönettel tapasztalta az egyesület. Lapja is lesz a teaestélynek: *OLYMPUSI HÍRADÓ*, mely a legújabb híreket fogja hozni az Olympusról s hirdetések fog közölni a helybeli czégekkel, szükséges azonban, hogy a hirdetések az illető czégek *Vogel* Béla egyleti pénztáros úrnál bejelentsék, a ki azokat mérsékelt díj ellenében az Eperjesi Takarékpénztár helyiségében átveszi.

— **Adomány.** A jó példa vonz. Előbb adtunk hírt arról, hogy vármegyénk egyik érdemes birtokosa 100 koronát adományozott az «Erzsébet»-árvaháznak. Most vett értesülésünk szerint *Hedry* Géza radáci földbirtokos szinte adott 20 koronát annak öröme, hogy a főutczai aszfalt-kocsiút megépült, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által fentartott «Erzsébet»-árvaház javára. Az árvaház elnöksége neki is mély hálával mondott köszönetet e nagylelkű adományért.

— **A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya** ma, vasárnap d. e. 11¹/₄ órakor a kir. törvényszék elnöki helyiségében választmányi gyűlést tart, melynek legfőbb tárgya a jövő vasárnap tartandó közgyűlés tárgysorozatának előkészítése.

— **Érdekes lesz** a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet február 18-iki Északarkai bálján, hogy a hölgyek és urak egyforma hó-dominóban fognak megjelenni. Ebből kifolyólag sok sikerült tréfának és kellemes meglepetésnek nézhetünk eléje. A hó-dominó minta-darabja már elkészült és a bálbizottság gyűlésén általános tetszést aratott. Egyszerűsége mellett, csinosága vetekedik bármely költséges kosztümmel, pedig az ára ugyancsak minimális: csekély 8 koronáért rendelhető meg a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet»-árvaházában. Egyáltalán rendkívül látványosnak ígérkezik az idei bál és bizton reméljük, hogy sikere is a multhoz híven óriási lesz. Erre mutat legalább már ma is az a körülmény, hogy a bál iránt általános az érdeklődés — és jól esik hallanunk, hogy közönségünkben úgyszólván általános a szándék, jelmezen megjelenni, evvel a bál eredetiségét emelni és az árvák sorsán is enyhíteni. Mint halljuk, maga a terem is valószínűleg jégparadicsommá lesz átvarázsolva, valamint hogy *Peary* és *Cook*nak megjelenésével kapcsolatban számos látványos és mulatságos epizód készül. Menjünk el mindnyájan, áldozunk mindnyájan jó szívvel a jótékonyaság eme oltárán!

— **«A nagynéni hagyatéka»** *Spányi* A. és *Klaniczay* Gy. helybeli joghallgatók fenti című vígjátékának próbái megkezdődtek. Leányszereplők: *Demeter* Aline, *Perényi* Ilus, *Szántó* Margit, *Szántó* Ilus, *Szedlák* Angyi, *Varga* Edit, *Zavatzky* Irén. Főbb férfiszereplők: *Csatáry* János, *Kineisz* József, *Kribel* Aladár, *Kribel* Dezső, *Maixner* Emil, *Lengyel* János, *Szutórisz* Dezső, *Makucz* Jenő, *Teltsch* Géza. Rendezők: *Bánóczy* Ferenc és dr. *Hódnika* Tivadar. A műszaki rendezést *Waldmann* József vállalta, a ki fáradságtalanul dolgozik azon, hogy a műszaki rendezés a legkétségtelenebb legyen. S ismerve az ő készségét és ügyességét, bizonyosak vagyunk benne, hogy az is lesz.

— **Az Első, Eperjesi Szegény Gyermekeket felruházó asztaltársaság** január 28-ikán a városi Vigadó összes termeiben, felruházási alapja javára, zártkörű táncestélyt rendez. Jegyek előre válthatók *Kösch* Árpád, *Palkovits* E., *Kaluzsa* F., *Gregor* E., *Luchs* E. és *Társ* és *Tyodor* L. üzletében. A felülfizetéseket, tekintettel a nemes czélra, a rendezőség hálásan fogadja és hirlapilag nyugtázza. A táncmulatság iránt a legszélesebb érdeklődés mutatkozik s így a szegény gyermekek ruhaalapja bizonyonyal szép összeggel fog megszaporodni áldozatkész közönségünk adományaiából.

— **Különféle friss halak** előjegyzésre minden csütörtökön és pénteken kaphatók *Kun* Sándor (ezelőtt *Holénia*) fűszer- és csemege-üzletében Fő-utca 71. sz.

— **A Rákóczi Kath. Kör** január 22-ikén, vasárnap, saját nagyeremény felolvasó-és zeneestélyt rendez. Műsor: 1. *Moskowsky*: «Valse». Op. 34. Nr. 1. Zongorán játssza *Komáromy* Ottó. 2. *Fehér* Imre: «Két halott». Szavalja * 3. «A színház és a közönség.» Írta és felolvassa *Szémán* István. Kezdeté este 6 órakor. Belépti-díj nincs. Tagoknak szabad bemenet: Nemtagok részére belépőjegyek *Póta* László köri titkárnál (*Kossuth* Lajos-utca 42. sz., I. emelet) kaphatók.

— **Az eperjesi tisztviselői-kar tömörülése.** Az eperjesi tisztviselői-kar népes értekezletet tartott jan. 17-ikén a Rákóczi-kör helyiségében. Az értekezlet az összehívó ny. kir. adóhivatali titkár részéről *Póta* László nyitotta meg, fölkérvén az értekezlet vezetésére *Hodobay* Andor g. k.

zónettel tapasztalta az
 eaestélynek: OLYMPUSI
 fogja hozni az Olym-
 ni a helybeli czégek
 etéseket az illető czégek
 úrnál bejelentés, a ki
 az Eperjesi Takaré-

Éda vonz. Előbb adtunk
 egyik érdemes birtokosa
 Erzsébet-árvaházának.
 Hedry Géza radáci
 ronát annak öröme,
 megépült, a Sárosvár-
 fentartott Erzsébet-
 nöksége neki is mély
 nagylelkű adományért.

Ügyesület Eperjesi
 e 11¹/₄ óraker a kir.
 választmányi gyűlést
 övő vasárnap tartandó
 észítése.

a Sárosvármegyei Jóté-
 szaksarki bálján, hogy
 hó-dominóban fognak
 k sikerült tréfának és
 k eléje. A hó-dominó
 bálbizottság gyűlésén
 erűsége mellett, csiros-
 es kosztümmel, pedig
 ekély 8 koronáért ren-
 Jótékony Nőegylet
 alán rendkívül látvá-
 bizton reméljük, hogy
 z. Erre mutat legalább
 y a bál iránt általános
 k, hogy közönségünk
 ndék, jelmezben meg-
 emelni és az árvák
 maga a terem is való-
 ászolva, valamint hogy
 kapcsolatban számos
 készül. Menjünk el
 ján jó szívvel a jóté-

hagyatéka.

helybeli joghallgatók
 egkezdődtek. Leány-
 ri Ilius, Szántó Margit,
 arga Edit, Zavatzky
 tary János, Kineisz
 zsó, Maixner Emil,
 lakucz Jenő, Teltsch
 encz és dr. Hódinka

Waldmann József
 ik azon, hogy a mű-
 legyen. S ismerve
 bizonyosak vagyunk

Eperjesi Szegény
házóasztal-
 városi Vigadó összes
 ára, zártkörű táncz-
 hatók Kösch Árpád,
 or E., Luchs E. és
 elülfizetéseket, tekin-
 ség hálásan fogadja
 nultság iránt a leg-
 s így a szegény
 szép összeggel fog-
 gunk adományaiból.

halak előjegy-
 eken kaphatók *Kan*
 s csemege-üzletében

th. Kör január
 mében felolvasó- és
 oskowsky: «Valse».
 aromy Ottó. 2. Fehér
 3. «A színház és a
 nán István. Kezdeté
 Tagoknak szabad
 őjegyek Póta László
 a 42. sz., I. emelet)

tviselői-kar
 tisztviselői-kar népes
 Rákóczi-kör helyi-
 ehívó m. kir. adó-
 ászló nyitotta meg,
 Hodobay Andor g. k.

kanonokot. Hodobay megnyitójában vázolta annak
 szükségességét, hogy mennyire szükséges a tisztviselői-
 karnak egységesen állást foglalni az őket érdeklő dol-
 gokban. Utána Guseó Ferencz adta elő az értekez-
 let tulajdonképpeni célját: hogy a két évvel ezelőtt
 sérelmesen megállapított lakpénz-megállapítás ellen a
 tisztviselői-kar együttesen foglaljon állást. Ideje ennek,
 annál is inkább, mivel a katonai lakpénzek a polgári
 lakpénz-illetményeknél jóval magasabban állapítottak
 meg. Póta László, Nagy Bernát, dr. Tarr Károly és
 többek hozzászólása után az értekezlet elhatározta,
 hogy a pénzügyminiszterhez küldöttséget meneszt a
 sárosmegyei képviselők vezetésével, mely a sérelemnek
 mielőbbi orvoslását kérelmezzé. Guseó Ferencz indít-
 ványára, Póta László, Hodobay Andor és mások hozzá-
 szólása után kimondotta az értekezlet, hogy a tiszt-
 viselői érdekeinek minden irányban való megvédésére
 szükségesnek tartja az eperjesi köztisztviselők egyesü-
 letbe való tömörülését. E tárgyban jan. 21-ikén este 5 óra-
 kor értekezletet tartanak a városháza nagytermében.

— **Az Eperjesi Vadásztársaság**
 jan. 15-ikén, Gergelylakán rendezett társas hajtóvadá-
 szatán 9 nímród vett részt, kik 9 nyulat hoztak terít-
 kére. E helyütt említjük meg, hogy a vadásztársaság
 idénytárázó közvacsoráját jan. 31-ikén tartja meg a
 «Fekete sas» nagytermében. A társaság vendégeket
 is szívesen lát. Jelentkezni Bohrandt Lajos társulati
 pénztárosnál lehet. (Bdt.)

— **A hálószobák réme**, a poloskák
 kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta
 azonban a *Löcherer-Cimexin*-nel történtek próbák, be-
 igazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát
 pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a
 peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A
 Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort,
 falat vagy festést nem hiszkít; nyomot vagy foltot
 nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer! Kapható:
Löcherer Gyula gyógyszerárban *Bártfán* és *Palesch*
 Árpád drogeriájában *Eperjesen*.

— **Rovancsolás.** Az Eperjesi Kerületi
 Munkásbiztosító-Pénztár felügyelő-bizottsága — *Szussán*
 Péter elnöklete alatt — január 19-ikén a ker. pénztár-
 ban rovancsolást tartott s úgy a pénztárt, mint az okmá-
 nyokat és könyveket a legnagyobb rendben találta.

— **A kath. lelkészeknek a pénz-**
intézeteknél való nyilvános szereplése tár-
 gyában kiadott Congr. Cons. Decretum, a herceg-
 primásnak a kath. püspöki karhoz intézett értesítése
 szerint, további intézkedésig felfüggesztetett.

— **Félévi vizsgálatok a gör.**
kath. theologián. Az eperjesi gör. szert.
 katolikus theologusok félévi vizsgálata január 20. és
 21-ikén dr. Vályi János v. b. t. t., megyéspüspökünk
 elnökletével tartatott meg.

— **A felsőmagyarországi vár-**
megyék Rákóczi-bálja, a mely a
 Budapesten rendezendő «Izabella bál» rendezőségének
 kérelmére február 11-ikéről február hó 25-ikére halasz-
 tódott, rendkívül fényes sikerűnek ígérkezik. A meg-
 hívókat a napokban küldötte szét a rendezőség. Tár-
 sadalmunkból a védnökök között ott vannak: Bánó
 Aladárné, Bánó Dezsóné, Bánó Miklósné, Bornemisza
 Lajosné, Bujanovics Sándorné, gróf Dessewffy Emilné,
 br. Ghillány Lászlóné, Péchy Elekne, Péchy Zsigmondné,
 Piller Kálmánné, Piller Dezsóné, Roskoványi Miklósné,
 Semsey Boldizsárné, Szmracsányi Jenőné, Tahy Józsefné.
 A bálnak 400-nál több rendezője van. Február 24-ikén
 lesz a bál közönség ismerkedési estélye a Schalkházban.
 A rendezőség kéri a vidékről érkező vendégeket, hogy
 jövetelüket a rendező-bizottsággal (Kassa, Ferencz
 József-tér 5.) tudassák, hogy számukra megfelelő lakásról
 gondoskodhassanak.

— **A «Hehehe»** című élcslap jan. 15-ikével
 újból megindult s örömmel állapítjuk meg, hogy a
 pihenés után megerősödvé kelt új életre. Az élcslap
 igazán művészi jelmezben jelent meg, a jelmezhez illő
 tartalommal. Megjelenik Eperjesen és Losonczon,
 havonta kétszer: 1-jén és 15-ikén. Előfizetési ára évi
 4 kor. Szerkesztője *Haász Béla M.*, lapunk munkatársa.

— **Markovics Margit Sátor-**
aljaújhely kedvence. Mezey szintár-
 sulatának kiváló tehetségű művésznője, Markovics
 Margit, a sátoraljaújhelyi kedvenc-versenyből is, mint
 nálunk, győztesként került ki 3768 szavazattal. Sátor-
 aljaújhely közönségének kedvence tehát ugyancsak
 Markovics Margit. De kételkedhetünk-e ebben egy-
 általán?

— **Virágzó mogyorókok.**
 Az idej abnormis telet legjobban karakterizálja, ha
 felemlítjük, hogy megyénkben a mogyorókok körül-
 belül egy hét óta virágzanak. (Bdt.)

Hosszú évi kísérletezés után, és a különböző
 kávéfajok és szeszerű keverése által sikerült
 nekem egy olyan fekete-kávét
 produkálni, mely nemcsak elsőrendű élvezeti
 cikknek vált be, de egyúttal mindazon kiváló
 tulajdonságokkal bír, melyek a kávét az orvosi

gyakorlatban értékesítik. ■■■ Fekete-
 kávém élvezete nemcsak a vérkeringést
 élénkíti, hanem az idegrendszert is fokozot-
 tabb tevékenyegre serkenti; az érverést gyor-
 sítja, fokozza a szellemi tevékenységet, elvonja
 az álmodást; az egész közérzést kellemessé teszi.

— **Orvos-kongresszus.** Jan. 22-ikén
 Budapest a Royal-szálló disztermében országos kongressz-
 uszt tartanak magyarországi orvosaink, a melyre
 ma utaztak le az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénz-
 tár-képviselőiben dr. Földi Manó, dr. Gallitsik Sándor,
 dr. Barcsy Lajos, dr. Propper Izidor, dr. Groszmann
 Dezső, dr. Moskovics Ignác, dr. Bettelheim Alfréd
 pénztári orvosok és Schreiber Ignác ügyvezető-igaz-
 gató. Ezen a kongresszuson fog ugyanis eldőlni,
 vajjon az Országos Orvosszövetség főtükára, dr. Flesch
 Nándornak sértett hiúsága következtében, önhatalmul-
 lag, az orvosok megkérdése nélkül indított s lapunk-
 ban már említett mozgalmat az orvosok összessége he-
 lyesli-e vagy sem, továbbá, hogy indokolt volt-e ez
 a mozgalom, melynek célja a hatósági orvosi állás-
 sal a munkásbiztosító tisztviselői-orvosi állás inkom-
 patibilis voltának kimondása akkor, a midőn ezen
 mozgalom nem csupán a pénztárak érdekeit, hanem
 a közegészségügyet is veszélyezteté. Nézetünk szerint
 ezen mozgalom, legalább is akkor, a mikor még, csak
 Sárosvármegyét véve alapul, a hol összesen egy kör-
 orvosi állás van betöltve s így a járás-orvosokra átlag
 60—70 község esik, korai és időelőtti volt. A magyar-
 országi hatósági orvosok húsz esztendőn keresztül
 teljesítettek pénztár-orvosi szolgálatot. Ezen két évtized
 alatt sohasem fordult elő, hogy a pénztár-orvosi kö-
 teleesség teljesítés a hatósági orvost az egészségügyi
 hatóságok rendelkezéseivel összeütközésbe hozta volna.
 Nincs rá példa, hogy a köztisztviselő-orvos pénztár-
 orvosi teendőit hatósági orvosi köteleességének rová-
 sára teljesítette volna, mert hiszen szolgálatának
 ellátása mindkét esetben orvosi esküjéből önként
 következik. Az 1908:XXXVIII. t.-cz. 23. §-ának meg-
 teremtoi jól tudták, hogy a köztisztviselő-orvosok meg-
 élhetése még felemelt dotációjikkal sincs biztosítva,
 azért adta meg nevezetteknek a törvény a jogot arra,
 hogy hatóságaik megkérdése nélkül is vállalhatnak
 pénztár-orvosi állást, mely — mint mellékgoglalkozásból
 eredő jövedelem — existenciájukat lehetővé teszi.
 Erre a természetes alapra helyezkedtek már régen a
 hatóságok is; hiszen köztudomású, hogy körorvosi
 állásokra hirdett pályázatokban maga a hatóság
 teszi közzé, hogy a megválasztandó orvos a pénztár-
 tól mennyi javadalmazást várhat. Húsz év óta várnak
 a pénztári orvosok és ma, midőn az Országos Munkás-
 biztosító Pénztár orvosainak fizetését közmegele-
 gedésre rendezte, az Országos Orvosszövetség elnök-
 sége vét az orvosok anyagi érdeke ellen, midőn az
 idevonatkozó szabályzatok életbeléptetését — minden
 igaz ok nélkül — megakadályozza. A munkásbiztosító-
 pénztár helyenként tagadhatatlanul jobban dotálja
 orvosait, mint a hatóságok és biztosra vehető, hogy
 ha a köztisztviselő-orvosok abba a kényszerhelyzetbe
 jutnának, hogy választaniok kell a köztisztviselői és
 pénztári orvosi állás között, sokan — a közegészség-
 ügyi szolgálat nagy kárára — az utóbbit tartanák
 meg, mert hiszen a pénztár is biztosít részükre és
 családjuk részére nyugdíjat. Az orvosoknak anyagi
 érdekbe ütköznie, a közegészségügyi szolgálatnak
 pedig határozottan hátrányára szolgálna, sőt helyen-
 kint teljes megakasztásra vezet az inkompatibilitás
 kimondása.

— **Egy népszerű.** A *Moll*-féle borszesz
 által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó
 szer nyújtatik köszvényes és csúszos bántalmaknál, sebek-
 nél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt
 1 kor. Sététküldés naponta utánvétellel *Moll A* gyógy-
 szerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlau-
 ben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedé-
 sekben határozottan *Moll*-féle készítmény kérendő az
 ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Vágóhidunk forgalma**
 1910-ben. Közvágóhidunk igazgatójának jelentése
 szerint az elmúlt esztendőben rendes vágatással 73 bikát,
 1062 ökröt, 934 tehenet, 48 tinót, 110 üszőt, 2450 borjút,
 3983 sertést és 1885 juhot vágta le. Kényszervágásra
 került 4 ökr, 5 tehén, 4 tinó és 2 üsző. Különböző
 betegség miatt 5 szarvasmarhát, 4 sertést, 56 tüdőt,
 330 májat, 4 szívet, ugyanannyi vesét és 1 nyelvet
 koboztak el. E számok azonban még nem mutatják
 Eperjes húsfogyasztásának összes mennyiségét, mert
 a szomszéd községekből az év folyamán nagymeny-
 nyiségű húst hoztak be.

— **Nyilvános közönet.** A Magyar-
 országi Munkások Rókkant- és Nyugdíj-egylete eper-
 jesi fiókpénztárának jan. 8-ikán a Vigadóban rendezett
 jótékonycélú bálja alkalmából a következő felülfizet-
 tések és adományozások történtek: 20—20 kor.:
 Kösch Árpád, dr. Holénia Gyula; 18 kor.: dr. Ferbstein
 Károly; 10—10 kor.: Uhlarik Mátyás, Piller Kálmán,
 Szántó Zsigmond, dr. Balpataky Imre, Bielek László;
 8—8 kor.: Semsey Boldizsár, Bárkány Leó, Buchner
 és Moskovits; 7 kor.: Hoffmann Mór; 6—6 kor.:
 Frechtmann Salamon, Török Lipót; 5—5 kor.: Kö-
 szeghy József, John Jenakie, Piller Dezső, Tahy József,
 dr. Csatóry Ágost, dr. Hartmann Imre, Szinyei Merse
 István, Vilcz János, dr. Rosenberg Teofil, Ferderber
 Izó, Gregor Endre, Tydor Lipót, Schwarcz és Glasner,
 Répássy György, dr. Dessewffy István, Kun Sándor,
 N. N., Schreiber Ignác, Groszmann Samu, Elsas
 Manó, dr. Müller Bertalan, dr. Rosenthal Adolf, N. N.,
 Kitzbichler György, Bujanovics Sándor, dr. Horváth
 Ödön, Janek Guidó, dr. Fenyves Adolf, Mussoni Antal,
 Poloczek Róbert; 4—4 kor.: dr. Neuwirth Zsigmond,
 dr. Obetkó Dezső, dr. Rosenberg Mór, Molitorisz
 István, Früstök János, dr. Propper József, Divald
 Lajos, Fried Simon; 3—3 kor.: Ágoston Károly,
 Kassay István, Sziklai Henrik, Ridarcsik Gábor, Libay
 Miklós, Schönwiesner János, Weisz Jónás, dr. Baumóhl
 Zsigmond, Hartmann László, id. Krisztmann József,
 dr. Maibaum Arthur, Löwy Salamon, dr. Moskovits
 Emil, Sztankay László, dr. Auszterlitz Tivadar; 2—2
 korona: dr. Hirschfeld Márk, Gratzl András, Oszvald
 Tivadar, M. B., Dúzs Mária, Neumann B., Kaszás
 Flórián, Goldberger Henrik, Urbach József, Tar Jenő,
 id. Meliorisz Kálmán, Klein Jenő, Oberländer Károly,
 Verdon László, Kovács Imre, Weitzenhoffer Bertalan,
 Hertzka Simon, dr. Gallassy József, dr. Rátz Dezső,
 Gaál András, Andruscsakevics Henrik, Zaborovszky
 Béla, Zsebráczky Géza, Sikorszky Endre, Vogel Béla,
 Rothmann A. M., Kárász István, Wollner Marczel,
 Farkas Ignác, Simon István; 1—1 kor.: dr. Gottlieb
 Mihály, Iszuszky Vilmos, Schmidt János, Lefkovits
 Emil, Vásárhelyi Károly, Máthé József, dr. Spira Gyula,
 Bäuml Frigyes, Szétsényi Gyula, Antolik Paula, Kaluzsa
 Félix, Molnár Lajos, Mátrai Sándor. Ezenkívül adtak
 még: Bauernebl és fia 25 üveg sört, továbbá Littke
 L. 6, Törley József és Tsa 6, Gubcsó Gyula 4, Grosz
 Sándor 2 és Grosz Marcz 1 üveg pezsgőt. Az itt fel-
 sorolt és az egylet eperjesi fiókja külön segélyezési
 alapjának növelését előmozdító nemesszívű adomány-
 zásokért, valamint dr. Ferbstein Károlyné úrnő, Tydor
 Szerénke, Divald Klári és Zsófi úrhölgyeknek, a miért
 a jótékony pezsgős-sátrakban oly önzetlenül, hálára-
 kötelező kedvességgel fáradoztak, végül a jót. elárúsi-
 tásoknál közreműködött többi úrhölgyeknek s urak-
 nak a legbensőbb háláját és köszönetét fejezi ki
 a rendező-bizottság.

— **A Székely-téle javaslat és**
a jogi-vizsgák. Minthogy a Székely-téle javas-
 latból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, a
 kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek,
 csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A
 kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne
 hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr.
 Dobó jogi szemináriumához (Kolozsvárt, Bolyai-u. 3.),
 melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigor-
 latot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi
 rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga
 aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsonzi
 tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket
 felölő jegyzeteket, melyekből otthon elkészült jelölteket
 rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A «Jogi-
 vizsgák letétele» cz., most megjelent könyvet díjmentesen
 megküldi

— **Vásár-áthelyezések.** A keres-
 kelemügyi miniszter megengedte, hogy Girált köz-
 ségben (Sáros m.) az április 17-ikére eső országos-vásár
 április 27-ikén és a július 28-ikára eső országos-
 vásár július 27-ikén; továbbá *Gálszecs* községben
 (Zemplén m.) a szept. 27-ikére és 28-ikára eső országos
 kirakó- és állatvásár ez évben kivételesen szept. 20. és
 21-ikén tartassék meg. Miről a kassai kereskedelmi
 és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **Vasúti árverések.** A Máv. sátoralja-
 újhelyi állomásán f. évi január 20-ikán tartandó árverésen
 a következő tárgyak kerülnek eladásra: varrógép, ásvány-
 víz, kézikoffer, géprészek, kézmű, csomagolópapír, vas-

koszorú-minta, likőrök, sózott marhabél, konzerv. — A Máv. kassai állomásán f. évi január 19-ikén tartandó árverésen következő visszamaradt árúk kerülnek eladásra: csatornához való durván faragott kő, vasredőny, ásvány-kenőolaj, tűzhelykeret, tengeri, zöldszínű olaj, vasárú, borovicska, posztó, csomagolópapír, kézműárú, tinta, bor és pálinka.

— **A «Vasárnapi Ujság»** január 22-iki száma sokféle szép és érdekes képei közt bemutatja az Iparművészeti Múzeumban most megnyílt japán kiállítást, ifjabb gróf Tisza István arcképét, egy világhírű óragyűjtemény nevezetesebb darabjait, képeket a Kéve kiállításáról, a főpostán berendezett ujságíró-szobát stb. A szépirodalmi olvasmányok közt vannak: Rákosi Viktor regénye, Ady Endre és Lányi Viktor versei, Kaffka Margit novellája, Marcelle Tinayre francziából fordított regénye. Egyéb közlemények: dr. Fialla Lajos, a nemrég elhunyt, magyar eredetű bukaresti egyetemi orvostanár arcképe és nekrológja, konstantinápolyi levél, tárczacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre öt korona, a VILÁGKRÓNIKÁVAL együtt hat korona. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **Siketnémák fölvétele.** A siketnémák «Cházár András» áll. s. jolsvai intézetének I. osztályába az 1911. évi szept. 1-jével kezdődő tanévre 30 hat-tizenkétéves korú siketnéma és nagyothalló növendék fog nemre és vallásra való tekintet nélkül felvétetni. A vallás- és közokt.-ügyi minisztériumnak 11,158—1904. számú rendelete értelmében a Gömör-Kishont-, Abaúj-Torna-, Sáros- és Szepesvármegye területén élő siketnémák a fölvételre elsőbbséggel bírnak. Vagyontalan szülők gyermekei ingyen ellátásban részesülnek. Dadogók-hebegők is fölvételt nyerhetnek. Bővebb felvilágosítást készséggel ad az intézet igazgatója.

— **A javithatatlan.** Bodnár Gyula eperjesi születésű s rosszasága miatt az aszódi javító-intézet növendéke. De sorsával nem volt megelégedve. Nem tetszett neki a tanulás, a munka, rendes étkezés stb. Rossz természete hajtotta, hogy visszamenjen régi környezetéhez, a hol lopásból fog tengődni. Tizenkét nappal ezelőtt megszökött az aszódi javító-intézetből, a melyik nem tudta megjavítani a sihedert. Azóta kóborolt, hol itt, hol ott. Sokat nélkülözött, de boldognak érezte magát, mert élvezte a szabadságot, a semmittevést és ez neki éppen elég volt. Megfordult Eperjesen is, majd Kassán csavargott. Itt azonban vége szakadt a boldog kóborlásnak, mert egy rendőr bekísérte a rendőrségre. Most a kassai javítóintézetben fogják elhelyezni.

— **Mi történt a Sári-bálon?** Vasárnap a «Zöldfához» címzett vendéglőben táncmulatság volt. Ott voltak csaknem kivétel nélkül a szobacizcák s a konyhatündérek. A helyőrség minden fegyverneme képviseltette magát. Este 10 óra felé óriási pánik támadt a táncsteremben. Egy Varga nevű 5-tős szakaszvezető részegen jelent meg a mulatozók között s mindenbe belekötött. S mint ilyenkor már szokás, meg akarta mutatni, hogy «ki a legény a csárdában», s hogy egy kis félelmet gerjeszzen a táncban kipirult cselédében, kihúzta az oldalfegyverét s a táncolókat leszúrással fenyegette. A zene elhallgatott, a cigány bőgőjét igyekezett biztonságba helyezni; a párok szétrebbentek s úgy látszott, hogy vége szakadt a mulatozásnak. Jött azonban a katonai őrző s Vargát a helyiségből eltávolította s átadta a középőrségeknek. Onnan vagy megszökött, vagy szabadon bocsátotta az ügyeletes, mert a járőrség, a melyik előbb letartóztatta s bekísérte, a Főutcán találkozott vele s üldözöbe vette. Vargának inába szállt a bátorsága, futásnak eredt s kedvese kapujáig meg sem állott. A járőrség tovább üldözte. Ezen üldözés közben történt, hogy a járőrség egyik emberének a kurtálya elsült a Főutca közepén. A rendőrség megkereste az 5. gy.-ezred parancsnokságát, hogy Varga szakaszvezetőt Eperjesről helyezze el.

— **Ruhátlan férfi a Főutcán.** Kedden, este 8 óra tájban, a Kassai-út felől kergetett vad módjára menekült egy teljesen ruhátlan férfi. Utána sereg katoná s egy csomó kíváncsi. A hajszának a Berger-kávéház előtt szakadt vége. A rendőrség vette pártfogásába a szerencsétlent és haza vezette. Az illető, a ki eperjesi lakos, úgy adja elő a dolgot, hogy ismeretlen egyének a nagyállomás mellett megtámadták s teljesen levetkőztették. A rendőrség Eperjesenyiczkén, a temető mellett, nevezetnek a ruháit megtalálta s bár folytatja a nyomozást, mégis valószínűbbnek tartja azon feltevését, hogy nevezett, a ki elmebajosnak látszik, maga vetkőzött le s az egész támadást maga eszelte ki.

Kozmetikai Gyógyintézet!

Fennáll 1892 óta.

Főorvos: Dr. JUTASSY JÓZSEF, bőrgyógyász, egészség-tanár, az orvosi kozmetika legelső és legrégebb szakorvosa.

Sikereink titka, hogy tudományos alapon működünk.

Szépségrontó bőrbajokat gyorsan és biztosan meggyógyítunk.

Elváltozott arczokat, eltorzult orrokat csinosra formázunk.

Szépítőszereink házilag készülnek és ártalmatlanok.

Szépítő-készleteink mindazon szereket tartalmazzák, melyek az illető szépséghibák ellen valók; ezek:

Bőrápoló-készlet

szereti a természetől szép, tiszta, normális arcz és kéz bőrét konzerválják, üdítik; a kényes, száraz, hámlós, durva, érdes, libabőrös, sömörös bőrt finomítják, puhítják, simítják; a petyhüdt bőrt felfrissítik s megmentik a további fennyadástól; a ránczokat eltüntetik. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrgyógyító-készlet

a zsíros, fényes, kihevülő, könnyen piruló arczok ápolására (mattá tételére) szolgál; gyógyítja a bőrtakát (mitesszer), a pattanást (vimmerli), a bőrlökacskot (pórus), a túlságos izzadást, vörös kezet, vörös orrot, fagyási foltokat. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrkoptató-készlet

szereti feltűnés nélkül használhatók; hófehérré teszik a fakó, sárga vagy barna arczot, a szeplőt, májfoltot gyökeresen elmulasztják. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrhámlasztó-készlet

elmulasztja a tág bőrpórusokat a benne ülő évtizedes mitesszerekkel együtt; eltünteti a pattanások nyomait, a lencsefoltokat és a kisebb sebhelyeket (himlőhely); leszedi a legmakacsabb szeplőt és májfoltot, a lángvörös rózsapattanást és a kékes borvirágot is. A bőrhámlasztás körülbelül egyheti szobafogsággal jár, mert nagyon drasztikus. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Szőrvesztő-készlet

a felesleges hajnövés (arczhajak) gyengítésére és palástolására. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajgyógyító-készlet

hajkorpa, hajhullás ellen s a hajnövés erősítésére. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajfesték.

A hajfestés nagy gondot ad, mert a hajfestékek közt kevés az ártalmatlan és megbízható. Dr. Jutassy főorvosunknak hosszú tapasztalatai alapján végre sikerült olyan hajfestéket előteremtenie, mely ezidő szerint a legtekélyesebb: tudniillik csak a haját fogja, a fejbőrt nem, a fehéreműt nem piszkítja, természetes színt ad, mely nem fakul és színekben nem játszik, rendkívül tartós, a kezelés igen egyszerű, idegen segítséget nem igényel és sem a hajnak, sem a fejbőrnek nem árthat. Egy adag dr. Jutassy-féle hajfesték ára használati utasítással 10 K. és kapható a következő színárnyalatokban: aranyzóke, sötét-zóke, világosbarna, gesztenye barna, fekete.

A ki a megfelelő készletet nem tudja megválasztani, annak személyesen vagy levélben díjmentesen adunk felvilágosítást.

A dr. Jutassy-féle készletek és hajfestékek kaphatók minden gyógyszerárban s drogériában.

Főraktár:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Szétküldés utánvéttel. — Kérjük pontosan megjelölni, teljes vagy próbakészlet kívánatik-e, különben teljes készletet küldünk.

— A kolerajárványból kifolyólag életbeléptetett szállítási óvintézkedések beszüntetése.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 2194—1911. sz. alatt rendeletet adott ki, melynek alapján a szállító- és utazóközönség minél szélesebb körű tájékoztatása végett értesíti a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket, hogy a cs. kir. osztrák belügyminiszter január 7-ikén 51. sz. a. kelt közlése szerint a Magyarországból származó árúk és tárgyak be- és átvitelének megtiltására, illetőleg korlátozására nézve 1910. szept. 8-ikán 37,297 sz. alatt kiadott rendeletét a kolerának Magyarország területén való megszűnése folytán érvényen kívül helyezte. Ennek folytán az összes árúk Ausztriában akadály, illetőleg az eddig követelt származási bizonyítványok nélkül vihetők be. A cs. kir. osztrák belügyminiszter további értesítése szerint az utasforgalom tekintetében 1910. évi szept. 25-ikén 36,824. sz. alatt ottani részről kiadott különleges védekező-intézkedések alkalmazása ezidő szerint szintén felfüggesztetett.

— Elfogták a városi faraktár

tolvajait. A tűzéraktanya mellett van a városi faraktára. A tűzéraktanyában, ha fűtenek is, de nem eléggé. Tehát fáznak a tűzerek s azért mindenki igyekszik a kellemetlent magától távol tartani. S a tűzerek könnyen tehetők, mert a városi faraktár szinte csábította őket egy kis fáért. S egy idő óta kellemesebb meleg terjengett a hideg kaszárnyában. De a mennyivel nagyobb meleg lett a kaszárnyában, annál kevesebb fa lett a raktárban. Tűnt a fa s nem volt nehéz eltalálni, hogy hová. Kedden a városi gazda egy városi kocssal lesbe állott. Nem sokáig kellett várakozniok. Hogy homályos lett, egyszerre csak ropogni kezdett a magas palánk. Fáért jöttek. Csakhamar egy ütégnyi tűzér válogatott a fában. Ennyi tolvaj láttára tanácsosabbnak látta a lesben álló gazda az óvatosság fegyverét használni. Bevérta tehát azt a pillanatot, a midőn egy kivételével valamennyien fával távoztak. Most hirtelen előbújt a kocssal s megragadta a köztűzért. Megmutatta, hogy revolvere is van, tehát jó lesz engedelmesskedni. A szegény Kosztur kénytelen-kelletlen engedte, hogy két oldalról karonfogják. Útja a faraktártól a város-házáig valóságos diadalmenet volt, a melynek azonban szomorú lesz a vége. K. J.-nek s társainak ezek után nagy melegük lesz.

TANÜGY.

Szabó Elemér kir. tanfelügyelő beosztottja. Január hó 14-ikén tartotta Sárosvármegye törvényhatósági közigazgatási bizottsága, semsei Semsey Boldizsár főispán elnöke alatt, szokásos havi ülését. Az ülés kimagasló pontját Szabó Elemér, vármegyénkbe áthelyezett kir. tanfelügyelő bemutatkozása képezte, a ki Semsey Boldizsár főispán meleg üdvözlő-szavai után a következő tartalmas s a közigazgatási bizottság tagjai előtt élnk tetszést keltő beszédben mutatkozott be: „Méltóságos Főispán úr! Tekintetes közigazgatási bizottság! Csáládi okokból olyan helyre való áthelyeztetésemet kértem, a hol tanítónőképző-intézet is van. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, eddigi hasznos és buzgó munkásságomra való tekintettel, helyt adott kérésemnek s ide, Sárosvármegyébe volt kegyes áthelyezni. A véletlen sors valóban kedvezett nekem, mert az ország egyik legelőkelőbb és tanügyileg nagyon is magas színvonalon álló tanterületébe jutottam. Sárosvármegye úgy a multban, mint a jelenben is sok kiváló és az ország ügyeinek irányításában vezetőszerpet játszó, neves férfiakat adott a hazának s én szerencsésnek érzem magamat, hogy az országiszerte olyan jóhírben álló ezen tanterület élére juthattam. Általánosan tudott dolog az is, hogy itten a vezetőkörök teljes odaadással, benső szeretettel és meleg támogatással segítik elő a népoktatás fokozatos fejlődését s így itten a vármegye kir. tanfelügyelője sok jóakaróra, lelkes támogatóra találhat. Legfőbb feladatommak fogom tartani, hogy a vármegye intézőférfiainak a népoktatás iránt mindenkor megnyilvánulni szokott nemes érzületét, jószágot támogatását ne csak megnyerjem, hanem mindvégig meg is tartsam s a benső viszonyt minél szorosabbra fűzzem. Bár, mint magyar ember, széles e hazában és így Sárosvármegyében is otthon érezhetem magamat, azonban olyan kellemes helyzetben vagyok, hogy itten nemcsak általános, hanem szűkebb értelemben is otthonosnak tekinthetem magamat, mivel őseim már századokkal ezelőtt is e vármegyében, és pedig Tapolyhanusfalva községben voltak állandó lakosok, sőt a nemesi előnevüket is e vármegyének ma már világhírű helyéről: Bártfáról nyer-

ték. Ezen körülmény, hogy őseim lakóhelyére kerültem vissza, főlegemlék hat rám s már a mult kegyetes emléke is serkentőleg fog buzdítani, hogy őseim földjén minél áldásosabban működjem. Hogy azonban kifejtendő munkám minél eredményesebb lehessen, ahhoz elsősorban is a méltóságos Főispán úr és a tekintetes közigazgatási bizottság bizalmának és hatékony támogatásának élvezésére van szükségem; miért is kérem, méltóztassanak engem bizalmukkal és jószágos támogatásukkal megajándékozni s én minden alkalmat és módot meg fogok ragadni, hogy az előlegezett bizalmat és jóindulatot magamnak mindenkorra biztosíthassam. A midőn a Főispán úr Öméltóságának szívélyes üdvözlétéért hálás köszönetet mondok, egyúttal újlag is kérem, fogadjanak rokonszenvvel és bizalommal nagyrabecsült körükben. E beköszöntő-szavak után a bizottsági tagok mind egyike őszinte barátságáról s hathatós támogatásáról biztosította az új tanfelügyelőt.

Búcsúzás. A Sárosvármegyei Népevelő-Egyesület a Pozsonyvármegyébe áthelyezett dr. *Tergina* Gyula kir. tanácsos, tanfelügyelőtől új állásának sürgős elfoglalása s így az idő rövidsége miatt nem búcsúzhatót el személyesen s így csak abban a levélben tudta tolmácsolni sajnálatát, de egyben továbbra is fennmaradó szeretetét és ragaszkodását a távozó főnökkel szemben, melyet az egyesület elnöke, Chityil Pál ber. igazgató az egyesület összes tagjai nevében intézett hozzá s melyet egész terjedelmében alább közlünk: „Nagyságos Uram! A Sárosvármegyei Általános Népevelő-egyesület nevében intézem e sorokat Nagyságodhoz, s meg vagyok győződve, hogy egyesületünk minden egyes tagjának érzelmeit tolmácsolom, ha az enyémmel juttatom kifejezésre. Nem szokás nálam, de e perczen elfogult vagyok. Érzem, hogy azt, a mire vállalkoztam, aligha tudom kellőképpen kifejezésre juttatni. Mert nem könnyű dolog ám az, ha egy vármegye tanítótestülete azt a vezetőt, kit atyaként tisztelt, szeretett és nagyrabecsült, nem mondom elveszti, hanem nélkülözni kénytelen. E vármegye tanítótestülete annyira megszokta Nagyságod nemes lelkét, atyai jószágát, hogy szinte gondolatban is nehéz megbarátkoznunk azzal, hogy a mi szeretetre méltó tanfelügyelőnk, a munkálkodó tanítót nagyrabecsült főnök itthagyt bennünket. Ámde nem rajtunk múlott távozás. Hisz ha tőlünk függött volna, soha körünkől ki nem ragadja semmi hatalom. De hát Nagyságod távozását egy, a mi vármegyéknél jóval nagyobb és népesebb vármegye népoktatás-ügyének vezetése tette szükségessé. És ez az a körülmény, mely enyhíti a mi fájdalomunkat és kell, hogy enyhítse Nagyságod fájdalmát is. Nagyságos urunk! Távozásának alkalmából fogadja szívesen ezúton a mi szeretetteljes «Isten vele, az ég vezérelje» üdvözlésünket. A mi szeretetünkben és ragaszkodásunkban leljen erőt, örömet, kitartást új kerületében a további munkára; a pozsonyi tankerület tanítói előtt pedig legyen ez legeklatásabb bizonyítéka annak, hogy a mi veszteségünk nagy, de semmivel sem kisebb ennél az ő nyereségük. E vármegye tanítói nevében köszönöm Nagyságodnak, mint mindnyájunk által őszintén, szeretve tisztelt volt vezérünknek atyai jószágát, e tanítói kar iránt mindenkor érzett szeretetét s tanúsított jóindulatát, s kívánom Nagyságodnak tiszta szívből, hogy az Ég áldása kísérje minden lépését és a mi szeretetünk legyen buzdítója új kerületében kifejtendő munkájában. És ha jól megyen sora ne feledkezzék meg rólunk sárosvármegyei tanítótestületünknek, melynek minden tagja Nagyságodat mindenkor tiszteli és nagyrabecsüli.»

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a pécsújfalu állami elemi iskolánál üresedésben lévő tanítónői állásra *Hussovszky* Irén okl. tanítónőt nevezte ki.

KÖZGAZDASÁG.

Állat- és madárvédelmünkről.

— A flóbertzezőkről és azok figyelmébe. — Saly Győző rendőrkapitány legutóbbi rendelete. — Az 1911. évi Gyermeknaptár A temető, mint madárvédelmi telepek. —

Kénytelen vagyok ismét tollat ragadni és egyet-mást elmondani állat- és madárvédelmünkről. Bizony, legutolsó felszólalásom óta sok anyag gyűlt egybe, ideje azt már rendezve elhelyezni!

Mint ismeretes, az idei lanya tél szegény és számalomraméltó madárpártfogolt ainkra felette kedvező. Január közepén vagyunk és bizony hónapok alig nyoma! Tehát nincsenek kedvenceink az éhhalálnak kitéve és könnyebben viselik el — az ő érdekükben elmondott multkori — könyörgésemnek rideg és szívtelen meg nem hallgatását! Talán érdekes lesz, ha megemlítem, hogy az adományok összege: egy marék zsemlyehulladék volt, melyért köszönetet mondunk. Kár, hogy madaraink etetését nem lehet ünnepélyesen, mondjuk katonazene mellett, díszbeszédék elmondásával füsze-

rezve megejteni. Azt hiszem, az eredmény mindenestre szebb és nagyobb lenne!... Állat- és madárvédő egyesületünk nb. figyelmébe ajánlom ezen eszmét!

Az éhségtől, éhhaláltól ezidőszert tehát nem szenvednek madaraink, de annál többet az utóbbi időben gombamódra szaporodó flóbertzezőktől! Ezek igen veszélyes és szívtelen egyének! Nem érdemlik a pardont és mivel, sajnos, egyelőre az annyira szükséges flóbert-vegyerádót ki nem vívhatjuk, tehát védekezünk ellenük más fegyverekkel. Többnyire a tanulóifjúság szereti a flóbert-sportot, miért is kérjük tanintézetjeink vezetőit, intsek és tartsák vissza a nevelésükre bízott ifjakat ez oktalan lövöldözéstől, annál is inkább, mert a Sárosvármegyei Madár- és Állatvédő-Egyesület, karöltve az Eperjesi Vadásztársasággal, írtóháborút fog most üzeni a flóbertzezőknek. Saját érdekük tehát a puskát szegre akasztani! A két társaság a flóbertzezők ellen a következő, 380/1907. sz. polgármesteri határozat alapján kíván és fog is kíméletlenül eljárni: „Hogy a flóbert-vegyerádóval a város külterületén fűzött orvvadászatnak és ezzel kapcsolatban az 1906. I. t.-cz. alapján védelemben részesülő hasznos madárfajok pusztításának lehetőleg eleje vétsék — arra való tekintettel, hogy a városi vadászterületen a vadászati jog az eperjesi vadásztársaság által bérben tartatik — mihez tartás végett kijelentem, hogy a flóbert-vegyerádóval való vadászat, illetve madarak lövése városi vadászterületen a bérlet tartama alatt *csakis* vadásztársulati tagok és *oly nem tagok által gyakorolható, kik arra nézve a vadásztársulattól írásos engedélyt nyertek* és hogy nem-vadásztársulati tagok által *ily engedély nélkül flóbert-vegyerádóval* üszött vadászat, illetve madarak lövése az 1883:XX. t.-cz. 26. §-ába s illetve az 1894:XII. t.-cz. 95. §-ának o) pontjába ütköző *kihágást képes.* Ebből kifolyólag utasítom keb. mezőfelügyelőt, hogy mezőrendőri közegei által szigorúan ellenőrizze a flóbert-vegyerádóval lövöldözőket s a mennyiben azok nem vadásztársulati tagok, illetve vadásztársulati engedélyvel nem bírnának, velök mint *orvvadászokkal* bánjon el, illetve a hivatalos feljelentést keb. rendőrkapitányi hivatalnál, — az 1894: XII. t.-cz. 95. §-ának o) pontja esetében pedig a mezőrendőri bíraskodással megbízott polgármesteri helyettesnél azonnal megtenni hivatalos kötelességének ismerje.”

Mindenestre óvatosságot ajánlunk ezek után a flóbertzező közönségnek!

Büntetőparagrafusokról lévén szó, önkénytelenül is városunk agilis és minden szépért és nemesért lelkesülő rendőrkapitánya legutóbbi, igen humánus, 4596/1910. sz. rendelete jut eszünkbe. Igen helyesen intézkedik, midőn kihirdeti: «Nehogy a téli hideg beálltával — mikor is a hó és fagy az utcák aszfalt és kőburkolatát síkossá teszi — a túlterhelt kocsik elakadjanak, s hogy ilyenkor az utca közönsége az állatkínzás megbotránkoztató jeleneteinek tanúja legyen, elrendelem a következőket: Minden szekeret csak annyiban szabad megterhelni, hogy a rakomány súlya egyrészt a hordképességével legyen arányban, másrészt figyelembe kell venni a használandó út minőségét s főleg a *vonóállatok erejét.* Ebből kifolyólag figyelmeztetem az összes eperjesi teherszállítókat, fuvarosokat és magán teherkocsi-tulajdonosokat, hogy *kocsijaikat ne terheljék jék túl,* s hogy *lovaikat kellően patkoltassák meg,* mert ellenesetben ellenök — az 1879: I. t.-cz. 86. §-a alapján — a kihágási eljárást fogom megindítani.»

Köszönetet mondunk Saly Győző rendőrkapitányunknak ezen újabb, állatvédelmünk érdekében kiadott rendelethez, melynek többi, hasonló jogkörű hatóságának pedig mintaképp ajánljuk.

Megjelent és forgalomba került már az «Országos Állatvédő Egyesület 1911. évi Gyermek-naptára, számos érdekes olvasmányjal és képpel, valamint kalendáriumi részzel, tanrenddel és üres jegyzéklapokkal, 62 oldal terjedelemben. Nem hinnők, hogy volna alkalmasabb eszköz, melylyel hamarabb volna mód a fogékony gyermekszívbe hatolni, ott az állat- és madárszeretet eszméit elhínteni és aban a szívet nemesítő — a közgazdaságra is oly nagy jelentőségű — érdeklődést és szeretetet állandósítani! Tetemes összegbe kerül ezen naptár az Orsz. Állatvédő Egyesületnek. Daczára ennek ára, nevésségesen olcsó: 10 fillér. Ebből minden példány után 1—1 fillér az Eötvös-alapnak jut, mely által évenként nem megvetendő összegek jutnak ez alapnak. A naptár Theisz Ármin úr üzletében kapható. Ajánljuk a legmelegebben a tanítókat, szülők és gyermekek figyelmébe! Kereskedőinknek pedig ajánljuk, hogy a vásárló szülőknek és az olvasni már tudó gyermek-vevőknek e díszes, szép, megnyerő külsejű naptárt ingyen osztogassák szét. Olcsó, igen olcsó reklám létszen az, mely növeli üzletük hírnevét és a gyerek-vevőt szinte oda-állítja a szép mese az üzlethez. Ezzel karöltve pedig terjesztik az ideális és minden anyagi érdektől mentes,

közérdekű és a gyermekek szívét-lelkét határozottan nemesítő állat- és madárvédelmi eszméket! 100 példány vételénél 10 példány ingyen adatik. Mutatványpéldányt ingyen küld az «Orsz. Állatvédő Egyesület» (Budapest, IX., Ernő-u. 11.), hol a naptár megrendelhető.

Legyen szabad a Vármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület ügybuzgó elnökségéhez egy indítványt e helyen intézni. Legújabbban a külföldön, Nassau-ban és Szászország több helyén is már a madárvédelem annyira terjed, hogy a községek temetőiket madárvédelmi telepekké alakítják. Ajánljuk, valósítsa meg a Sv. Á. és M. V. E. ezen gyönyörű eszmét megyénkben is. Nem kerül sokba! Nehány odú, egy-egy etetőasztalka télen és a temetőőrök, gondnokok kioktatása, szükség esetén szerény díjazása a felügyeletért, gondozásért: — ez az egész! És nem hinném, hogy volna alkalmasabb, csöndesebb és szebb hely madárvédelmi telep létesítéséhez! Az egyházi hatóságok is — egészen bizonyos, — csak pártfogólag segítenék elő e szép eszme megvalósítását! Szenvded, mely sebtől vérző, lesújtott, megtört, szomorú szíveket erősítene a kis madár kedves éneke a temetőn!... Az egyhangú temető némaságát derültebbé, az elmulás birodalmát vigasztaltabbá tennék e kis tollas barátaink!...

Midőn még megemlíttük, hogy a Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület idei rendes évi közgyűlését holnap, azaz 23-ikán tartja, kérjük a nagyérdemű közönséget, támogassa ezen ideális és közgazdasági szempontból oly fontos elsőrangú intézményt legalább avval, hogy tagjai sorába lép. A rendes évi tagsági díj csekély 2 korona.

Bohrandt Lajos.

**Kathreiner-féle
Kneipp —
maláta kávé**

**utólérhetetlen
előnyei folytán
naponta milliók
isszák. Egyedül
igazi családi
kávé! Olcsó és
■ egészséges. ■**

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Árúházak.

Nagy árúházak létesítésének kérdése, illetve azoknak szükségessége nemcsak az egyes államok metropolisáiban, de a fontosabb vidéki városokban is a forgalom erős fejlődése által mindinkább az előtérbe szorított, miért is helyénvaló, hogy e kérdéssel az olvasóközönséget megismertessük.

Az árúházak szám- és aránybani növekvése, mely a kisebbmértvű közvetítő kereskedők ellenállása daczára feltartóztatlanul a maga útján halad, különféle okra vezetendő vissza. Nemcsak a kényelmes bevásárlás, a szabott és szembeötlő árak, az árúk házhoz való gyors és ingyen szállítása és nemtetszőnek készsége visszavétele, de az árak szigorúan megfelelő minőség is mindazon tényezők egyike, a mi a bevásárló publikumra vonzerővel bír. Egy részlet, mely nagyobb forgalmat eredményez, mint egy nagybani kereskedés, nagy előnyöket nyújthat vevőinek. Megelégszik kisebb haszonnal, mint a kiskereskedő, ki igen gyakran 100% és még több haszonra dolgozni kénytelen, ha rezsijét fedezni s a mellet az úgynevezett polgári hasznót a maga részére biztosítani akarja. A nagy árúház mindenestre olcsóbban jut áruhoz, mint a kiskereskedő, hisz azokat nagy tömegben szerzi be, s nem ritkán egyik-másik iparosnak az egész készletét megvenni s azonnal kifizetni képes. Ezenkívül képes a nagy árúház alkalmazottjainak biztosabb és kényelmesebb megélhetést nyújtani, a mi természetesen a kereskedelmi erőik színe-javát a maga részére biztosítja.

Hogy a nagy áruházak a detailizet számos ágát kultiválják, az csakis a fogyasztóknak való közvetlen eladási rendszernek tudható be. E rendszer nemcsak jobb és olcsóbb árú a vevőnek, de az alkalmazottaknak is kedvezőbb helyzetet biztosít.

Páris legnagyobb áruháza a «Bon Marché», mely a közzétett, s így senki előtt nem titkolt mérlege szerint az utóbbi évben 215 millió frankot forgalmazott.

A «Bon Marché»-nak nincs fióktelepe sem Párisban, sem a vidéken, sem pedig a külföldön. A nemely napon elért forgalom a millió frankot meghaladja. Az alapelv, melynek az üzlet felvirágzása köszönhető, s melyet a konkurrenzia is magáévá tenni iparkodik, a következő: Szigorúan szolid kiszolgálás, a nemtetsző árúknak visszavétele a pénz visszaadása ellen így a vevő abban a szilárd meggyőződésben távozik az üzletből, hogy öt másutt jobban és olcsóbban kielégíteni lehetetlen.

A «Bon Marché» 5000 jól fegyverezett és kitűnően kiképzett alkalmazottal rendelkezik, mindeniknek kedvezőbb a helyzete, mint bármely állami tisztviselőnek, mert valamennyien az üzlet menetelén érdekelve vannak. Az előléptetésnél egy nézőpont mérvadó: szorgalommal párosult tehetség. Az alkalmazottak nemcsak nyugdíj-képesek, de alkalom adatik mindeniknek egy elég lényeges tőke megszerzésére is, melyet 20 évi tevékenység után egészen, addig pedig csak részben kivonhat az üzletből.

Az alkalmazottak és hozzátartozóik társadalmi állásának biztosításáért a cég két millió frankot költ évenként. A házban ékezhettek és lakhatnak, a mellett szórakoztatásukról is bőven gondoskodik. A cég részvényesei csak saját alkalmazottjai lehetnek. Az 5000 alkalmazott közül ugyan csak 800 részvényes, de a fiatalabb erőknél is alkalom adatik részvények megszerzésére. Úgy látszik, hogy a «Bon Marché»-ban nem ismerik azt, a mit egy alkalommal saját füleimmel hallottam egy eperjesi «tekintélyes», de alapjában véve egy hetvenötöd vagy hányadrangú nagykereskedőtől: «kedvesebb előttem a kocsisom, mint a könyvelőm, mert józan kocsis ritkán akad, de könyvelőből malaczhízlásra is telik».

A «Bon Marché» minden osztálya élén egy úgynevezett «Chef de Rayon» áll, mely az árubeszerzés és elárulást teljesen önállóan irányítja. Igen természetes, hogy egy ilyen «Chef de Rayon» csak a vállalat bizalmas embere lehet. Egy ilyen pozíció elnyerésére, mely 20,000—25,000 frankot jövedelmez évenként, minden fiatal, vagyontalan alkalmazott előtt, ha szorgalmas és tehetséges, az út nyitva áll.

Én Istenem! hol vagyunk mi még kicsinyes fel-fogásunkkal, eltorzított nézetünkkel és agyonsújtott gazdasági életünkkel? Vajon hol lehet még az az idő, a mikor a magyar kereskedő alkalmazottját nem cseléd-ként, hanem magához méltó munkatársnak tekinteni fogja? és hol az az idő, a mikor majd nálunk, Magyarországon a tudásnak és tehetségnek utat fognak nyitni?
Kalmár Ármin.

TESTEDZÉS.

A turistaszerencsétlenségek ellen. A Magyarországi Kárpátgyógyászati és gyógyászati egyesület a legújabb történet turistaszerencsétlenségekből kifolyólag erélyes óvintézkedések fogantatását határozta el. Az utóbbi években a Magas-Tátrában a turistaszerencsétlenségek gyakoribbak, a mi egyrészt arra vezethető vissza, hogy a Tátrát látogató turisták száma nagyon megsaporodott, másrészt azonban az is a sok baleset magyarázata, hogy sokan vezetők nélkül indulnak veszedelmes túrákra. E szerencsétlenségek elkerülése céljából a Magyarországi Kárpátgyógyászati központi vezetősége már évek óta óvintézkedéseket tett Turista-menedékházaiban az első segélynyújtásra szükséges kötszereket helyezett el; kalauzszabályzatában kimondotta, hogy az egyesület vezetői kötelesek, mielőtt a szerencsétlenségről értesülnek, azonnal a szerencsétlenség színhelyére sietni, még az esetben is, ha esetleg valamely túrára fel is fogadtattak, illetőleg már úton vannak, de a turistát élete veszélyeztetése nélkül elhagyhatják. A Magyarországi Kárpátgyógyászati és gyógyászati egyesület a kereskedelemügyi minisztert, hogy az összes menedékházakat és fűrdőtelepeket telefonnal kapcsolja össze. A kereskedelemügyi miniszter belátva a telefon kiépítésének fontosságát, utasította már a posta- és távirat-főfelügyelőség műszaki tanácsát, hogy a költségvetést terjeszse be. Így remélhető, hogy minél előbb létesül a telefon a fűrdőtelepek és az egyes menedékházak között, a minek az az óriási előnye lesz, hogy mentőexpedíciók azonnal indulhatnak és olyan esetekben, mikor pár órai késedelem is végzetes lehet, a telefonösszeköttetés mérhetetlen haszonnal fog járni. Megbízta továbbá a M. K. E. elnöksége dr. Dalmady Győző tátrafüredi fűrdőorvost, hogy a vezetőket ismételtén oktassa az első segélynyújtáshoz szükséges tudnivalókról. A sziléziai és a zóldtavi menedékházakban, továbbá a Zerge-szállóban a már ott levő kötszereken kívül elhelyez az egyesület még két-két hordágyat, 2 darab 30-méteres kötelet, fáklyákat, lábtörésnél szükséges síneket és mászóvasakat. Felkéri egyúttal Hohenlohe herceget, hogy a Poprádi tónál levő M. iláth menedékházban, mely az ő tulajdona, hasonló mentőeszközök elhelyezése iránt, s ugyancsak megkéri a Magyar Turista-egyesületet, hogy az Öt-tónál levő Téry-menedékházat is ilyenformán szerelje fel. Minthogy a segélynyújtásnál gyors segélynyújtásra van szükség, külön bádoglemez-táblákat függeszt ki az egyesület a menedékházakban és a fűrdőtelepeken, valamint az utakon, a melyen röviden tömören elsorolja

az esetleges szerencsétlenségeknél a legsürgősebb teendőket. Míg a táblák elkészülnek, az egyesület ezúton figyelmezteti a turistákat, hogy a szerencsétlenségeket haladéktalanul jelentsék be a fűrdőigazgatóságoknál, a fűrdőbiztosnál és a csendőrségnél. Szepesvármegye e tekintetben a fűrdőigazgatói hivatalokat külön utasította, hogy a csendőrséggel karöltve mozgítsák elő a M. K. E. működését. Végül külön figyelmeztető-táblákat alkalmaz a M. K. E. azon utakon, a melyeket csak vezetővel czélszerű megtenni. Ha turistáink ezen óvintézkedésekre figyelemmel lesznek, akkor kevesbedni fognak a szerencsétlenségek és a súlyosan megsérültekért idejében lehet majd mentőexpedíciót szervezni.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főierakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

Felölös szerkesztő:

Kiadótulajdonos:

Dvortsák Győző

Kósch Árpád.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu
gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörheneynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack . . . . . 32 fillér.
3/4 . . . . . 40 .
1 literes . . . . . 48 .

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack . . . . . 6 fillér
3/4 . . . . . 7 .
1 literes . . . . . 9 .

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

Zimmermann Ósiás

helybeli fakereskedő

Berta leányát

eljegyezte

Deutsch Sándor

könyvelő Tolcsván.

Időjárásunk

a január 14-ikétől január 20-ikáig terjedő időben.

Reggel 7 órákor — délel 2 órákor — este 9 órákor.

Hó, nap	Lég-nyomás	Hőmérséklet C°		Lég-mozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxi-mum	mini-mum			milli-méter	minőség
1. 14. r.	739.4	-0.5	-6.0	N 1	10		
d.	742.0			NW 3	8		
e.	745.9			0	10	1.6	hó
2. 15. r.	748.4	-2.4	-7.0	NW 1	6		
d.	748.2			SW 1	9		
e.	748.3			SW 2	10		
3. 16. r.	748.3	-1.7	-5.4	S 2	10		
d.	747.3			S 2	9		
e.	747.0			S 3	10		
4. 17. r.	749.6	1.0	-3.0	NW 4	0		
d.	749.8			NW 3	6		
e.	749.0			NW 1	7		
5. 18. r.	744.3	4.7	-3.0	S 2	10		
d.	742.1			S 2	10		
e.	738.2			NW 5	10	0.8	havas eső
6. 19. r.	738.9	6.5	3.0	NW 4	7		
d.	739.3			NW 2	6		
e.	739.8			N 4	6	ny.	szemérgés
7. 20. r.	741.9	5.6	3.0	NW 4	10		
d.	743.7			NW 3	9		
e.	745.9			NW 4	3	ny.	szemérgés

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER EMULSIOT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhéségnek. Megbecsülhetetlen fogás idején Hírneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj-preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban.

Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért, a pénz előzetes beküldése után vagy utánvéttel küld: „Nádor-gyógyszertár” Budapest, VI., Vaczi-körút 17.

Kapható: Eperjesen minden gyógyszerárban.

Ingyen és bérmentve küldjük a minden szülőnek nélkülözhetetlen füzetet: „Hogyan védekezünk a gyermekbetegségek ellen?”

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiónak bizonyított háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánc” Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

ALAPITTATOTT: 1884-ben.

CZUBA-COGNAC

CZUBA-DUROZIER és TÁRSA
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK.
FRANCZIA COGNACGYÁRA
BUDAFOK.

VEZÉRDŰNYÖKSÉG: RUDA ÉS BLOCHMANN, BUDAPEST.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

a monarchia legelőkelőbb gyára! — Egyedárúsító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14.

Jégyár és Hűtőtelepek

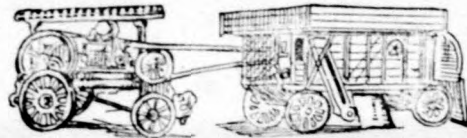
városok, tejjgazdaságok, hentesek, cukrászok, szállodák, kórházak, serfőzők stb. részére.

Benzin-
Nyersolaj-
Szivógáz-
Diesel-
Locomobil

MOTOR

1-600 lóerőig.

Teljes cséplő-
garnitúrák és
malom-
berendezések.

Alacsony- és magasnyomású SZIVATTYÚK

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre, bármely vízellátási és ipari célra.

Fűrész- és famunkáló-gépek, fűrész-telepek, asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Teljes transmissió-telepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. ■ Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálunk.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-fele Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vertolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-fele sósorszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beürzőségi szer közhívné, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor.

Moll-fele gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-fele védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utárvet mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Legkiválóbb minőségű, géppel gyártott, tehát egyenletes

építőtéglat és kirakólapot,

valamint vihar- és fagyellentálló hornyolt tető-

és díszes kivitelű

:: szegély-cserepet ::

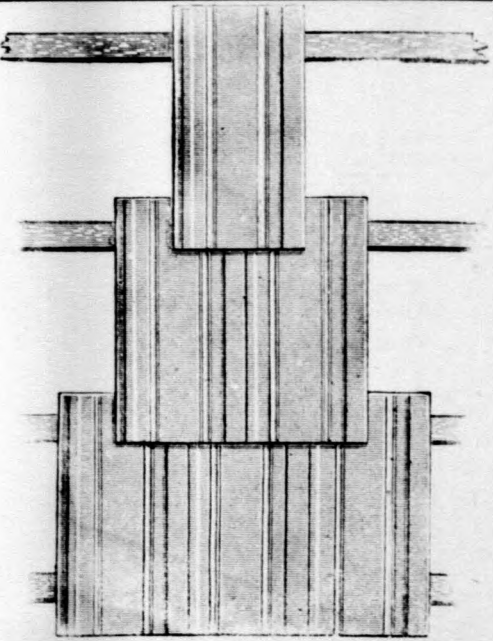
jutányos árban szállít a

Putnoki Építőanyagipar Részvénytársaság

putnoki gyárából a

Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság Árúosztálya

Budapest, V., Váci-körút 26.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellepsztilái,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

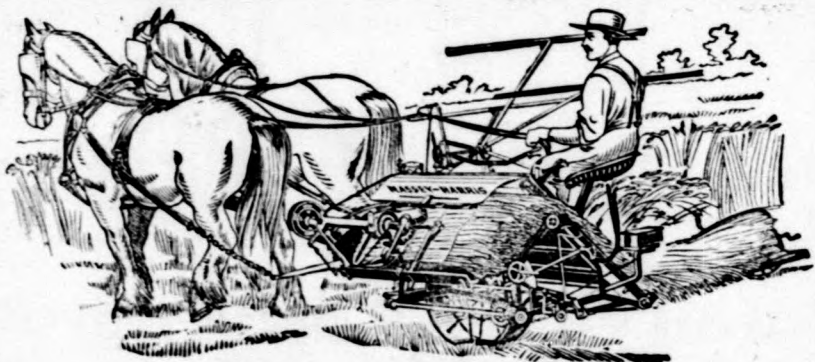
Éljen!

Egger mellepsztilája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban és Pálesch Árpád droguerijában. Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

MASSEY-HARRIS C^o. R.T.

Fűkaszálo aratógép és földmívelő eszközök
gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o. R.T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

A helybeli orth. izr. hitközségnél
f. évi február hó 1-jétől :: egy

mészárszék

bérbe adandó. Feltételek Zahler Ignác hitközségi elnöknel, Fő-utca 87. sz a megtudhatók.

Felsőmagyarország
legnagyobb

VÍVÓTERME

Kassán, Főutca 60.

Mint lovagias ügyek lebonyolítására legalkalmasabb hely.

Terem orvosok dr. Rényi Jenő és dr. Ákos Izsó. Sürgőnyczim: Horváth vívómester: Kassa.

Kutya kerestetik megvételre,

mely tartósan vaddisznót hajt. Faja és neme mellékes.

Becker, Margonya (Sárosvm.).